

Proiect finanțat de
UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

UNIVERSITATEA
Petru Maior

T Â R G U - M U R E Ș

Str. N. Iorga nr. 1, Targu Mures – 540088, ROMANIA

CENTRUL DE CONSILIERE SI ORIENTARE IN CARIERA

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECȚIONAL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE 2007 – 2013 AXA PRIORITARĂ:

3 „CREȘTEREA ADAPTABILITĂȚII LUCRĂTORILOR ȘI A ÎNȚREPRINDERILOR” DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE:

3.1. „PROMOVAREA CULTURII ANTREPRENORIALE” TITLUL PROIECTULUI: „ANTREPRENORAT DE SUCCES ȘI ÎNȚREPRINDERI COMPETITIVE”

CONTRACT POSDRU/31/3.1/G/17381

2009

RAPORT

privind componenta [1] activitatea [1.3] din proiectul „ASIC”

Pentru componenta de cercetare ASIC:

[1] ANALIZA OPORTUNITĂȚILOR DE AFACERI ÎN REGIUNEA CENTRU,
PRIN PERSPECTIVA DEZVOLTĂRII DURABILE

1.3. Plan de acțiune pentru sprijinirea dezvoltării antreprenoriatului în Regiunea Centru

AUTORI:

UNIVERSITATEA „Petru Maior” din Târgu-Mureș
Institutului de Economie Națională

ÎNTOCMIT:

GEORGETA BOARESCU- coord. echipă cercetare ASIC

Psiholog drd. , Coordonator Centrul de Consiliere

Universitatea „Petru Maior”

Str. Nicolae Iorga, nr.1, 540088

Tg. Mures – Romania

Tel /fax: 0265 215 899

mobil: 0744 796 131 geta@upm.ro

CUPRINS

ELEMENTE INTRODUCTIVE	2
ADECVAREA MEDIULUI DE AFACERI LA OPORTUNITĂȚILE IDENTIFICATE DE POLITICILE EUROPENE, NAȚIONALE ȘI REGIONALE 2B	10
ANALIZA SPECIFICĂ A LOTULUI DE AGENȚI ECONOMICI INVESTIGAȚI, PE BAZA RĂSPUNSURILOR OFERITE DE ANTREPRENORII / MANAGERII CUPRINȘI ÎN CERCETAREA ASIC	18
Raportarea respondenților la o serie de indicatori ce reflectă nevoi de intervenție specializată pentru sprijinirea dezvoltării inițiativelor antreprenoriale și a administrării afacerilor.	18
PLAN DE ASISTENȚĂ PENTRU DEZVOLATREA ANTREPRENORIEȚULUI ÎN REGIUNEA CENTRU ACTIVITĂȚI SPECIFICE PROIECTATE, PRIVIND DEZVOLTAREA ANTREPRENORIEȚULUI ÎN REGIUNEA CENTRU, DIN PERSPECTIVA IMPLICĂRII UNIVERSITĂȚII ȘI PARTENERILOR DIN PROIECTUL ASIC, ÎN SPRIJINIREA MEDIULUI DE AFACERI - rezumat	23
REZULTATELE GRAFICE ALE CERCETĂRII - REGIUNEA CENTRU Județele MS+HR+CV	24 / 44

ELEMENTE INTRODUCATIVE

Sinteza de față face parte dintr-un document mult mai amplu realizat în cadrul proiectului ASIC și urmărește identificarea și motivarea necesității unor măsuri de sprijin pentru dezvoltarea antreprenoriatului în Regiunea Centru.

Documentul reprezintă o propunere de plan de măsuri, structurat pe baza discrepanțelor identificate prin cercetările realizate în proiectul ASIC, între:

- *problematika investigată la nivelul mediului antreprenorial din Regiunea Centru, respectiv județele Mureș, Covasna și Harghita*

și:

- *politicile europene, nationale, regionale și județene*
- *strategia de dezvoltare durabilă a UE*
- *strategia de dezvoltare a Regiunii Centru*
- *prioritățile Planului de Dezvoltare a Regiunii 7 Centru pentru perioada 2007-2013 în vederea susținerii mediului de afaceri*

Analiza în vederea elaborării propunerilor de măsuri de sprijinire a antreprenoriatului din Regiunea Centru, ce fac obiectul prezentei lucrări, opune politicilor și strategiilor enunțate mai sus studiile și analizele realizate prin prezentul proiect, privind:

- *nivelul de adecvare a obiectului de activitate al investitorilor în raport cu oportunitățile de afaceri ale zonei*
- *identificarea oportunităților de afaceri în raport cu sursele de finanțare prin fonduri europene*
- *nivelul de adecvare competențelor - antreprenoriale, manageriale și ale angajaților - cu obiectul de activitate actual și potențial al IMM-urilor;*
- *nivelul de suportivitate perceput de către antreprenori, din partea autorităților naționale, regionale și locale*

Perspectiva de dezvoltare a antreprenoriatului și instrumentele de suport pentru finanțare au fost puternic restricționate odată cu accentuarea manifestării efectelor crizei economico-financiare. Scăderea cererii pieței internaționale și comprimarea cererii interne ca urmare a creșterii cererii amânate de bunuri și servicii sau a restrângerii consumului de bunuri și servicii curente pe seama diminuării veniturilor populației și a creșterii șomajului au determinat reorientarea multor întreprinzători – reducerea drastică a dimensiunilor afacerii, reorientarea activității sau lichidarea acesteia.

Analiza SWOT a sectorului antreprenorial din regiunea Centru, în general, evidențiază punctele tari care pot revigora și sustine dezvoltări semnificative în viitor dar și restricții precum slaba flexibilitate și capacitate de adaptare a firmelor la schimbările curente generate de criza financiară, delocalizarea unor activități către est pentru costuri mai reduse. Un risc major pe care-l prezintă întreprinzătorii, mai ales cei autohtoni se referă la capacitatea slabă de (re)orientare spre activități “low carbon” și posibilitatea redusă de absorbție a rezultatelor inovării tehnologice și nontehnologice.

Puncte tari, puncte slabe, oportunități și restricții ale sectorului antreprenorial în regiunea CENTRU

Puncte tari	Puncte slabe
Existența unui sector industrial diversificat ca urmare a unui potențial natural/resurse diversificate; Resurse de munca numeroase, calificate în domenii tradiționale, și nu numai; Număr mare de parcuri industriale în Regiune și în total parcuri în România; Orientarea industriei spre valorificarea resurselor naturale existente în zonă ; Existența unei infrastructuri de producție disponibilă; Tendința de creștere a numărului IMM-urilor; Tendința de creștere a numărului de start-up-uri; O buna rețea de Universități: Brașov, Sibiu, Târgu Mureș, Alba Iulia și centre de cercetare; Un mare potențial de utilizare a suprafețelor industriale ce dispun de o infrastructura de baza (reutilizarea fostelor zone industriale) ; Economia regională cu grad înalt de specializare în industrie, sector IMM semnificativ și infrastructură de afaceri bine dezvoltată. Implicarea mare a autorităților locale/regionale în atragerea surselor comunitare de finanțare.	Distribuire neechilibrată a parcurilor industriale pe teritoriul Regiunii Disparități între numărul de IMM-uri înființate în zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, între mediul urban și cel rural; Serviciile de consultanță în domeniul afacerilor sunt slab dezvoltate; Numărul mic de IMM-uri active în mediul rural și insuficienta dezvoltare a IMM-urilor din sectorul serviciilor, în general; Ofertă scăzută a serviciilor de consultanță pentru elaborarea de studii de marketing, management de proiect, analize financiare, etc. Serviciile de cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și inovare din cadrul întreprinderilor economice sunt slab dezvoltate sau inexistente; Relații slabe de colaborare dintre cercetarea universitară și sectorul economic sunt slab dezvoltate.

Oportunități	Restricții
Procesul de globalizare va determina creșterea competitivității; Potențial de dezvoltare a cercetării în domeniile productive; Crearea unor centre tehnologice și de cercetare orientate către valorificarea potențialului regional. Capital uman disponibil, contingente de absolvenți cu specializări multiple	Criza actuală care afectează economia globală; Politicile protecționiste ale UE vor determina scăderea importanței produselor autohtone față de cele ale țărilor membre Libera circulație a forței de muncă, în special a celei înalt calificate, va afecta calitatea și cantitatea resurselor umane disponibile pe piața muncii Capacitatea lentă de adaptare a întreprinderilor la modificările care apar în structura piețelor.

Șansele sectorului IMM în actuala perioadă

Există o serie de indicatori-barometru, care pot identifica aspectele pozitive sau negative pe care un sector sau altul le înregistrează la un anumit moment. Analizele realizate până în prezent asupra

sectorului IMM pot fi considerate ca bază de pornire a unei situații generale, dar care, în condițiile actualei crize, trebuie completate cu o serie de factori interni și externi, naționali și internaționali, extrem de mobili și, de multe ori, imprevizibili.

Situația existentă la sfârșitul anului 2006 era una optimistă, pe de-o parte, determinată de creșterea economică importantă din acea perioadă a României, dar, pe de altă parte, comparațiile cu Uniunea Europeană nu erau deloc liniștitoare. Prezentăm în continuare câteva elemente generale ale sectorului IMM, care pot fi luate în considerare la o evaluare a sectorului IMM:

- La sfârșitul anului 2006, **densitatea IMM** era în creștere, ajungând la 26 IMM/1000 loc, dar era cu mult sub media UE (50 IMM/1000 loc); regiunea București-Ilfov, cu o densitate de 48,56 IMM/1000 loc, era singura zonă din țară densitate comparabilă cu cea a țărilor UE, urmată de regiunile NV, V și Centru, cu intensități de ordinul 25 IMM/1000 loc, regiunea S-E cu cca. 23 IMM/1000 loc, și cu intensitate demografică foarte scăzută înregistrată de regiunile SV, S și NE (sub 18);

- **atractivitatea zonei pentru investitori era inegal distribuită în teritoriu**, conducând la o aglomerare de firme în zona capitalei (53/1000), în timp ce județele din Muntenia, Oltenia și nordul Moldovei nu prezentau interes investițional (județele Vaslui și Botoșani aveau sub 11 IMM/1000 loc). Zona Centru se afla într-o poziție medie din punct de vedere al rezultatelor la acest indicator.

- Similar efectelor resimțite de țările vecine care au aderat în urmă cu doi ani, se preconiza o ușoară scădere a numărului firmelor autohtone în prima etapă, cauzată mai puțin de invazia unor firme străine, cât mai ales de introducerea unor noi condiții în activitatea cotidiană (majorarea capitalului social, creșterea salariilor, norme europene de sănătate și de mediu, etc.) la care o parte dintre firme nu se vor adapta rapid. Semnalăm că **neadaptarea** nu derivă numai din neputință, există un procent redus de IMM care au declarat că preferă să închidă sau să vândă afacerea pentru a evita complicațiile.

- Unul din punctele forte ale României în urmă cu 15 ani era **calificarea forței de muncă**. În prezent, există o destructurare pronunțată a ofertei de forță de muncă în raport cu cererea pieței. Există domenii cu lipsa acută de forță de muncă calificată, datorită ofertei educaționale neadecvate și/sau a mobilității internaționale a forței de muncă autohtone. Este de menționat că profilul și nivelul calificării au devenit în peste 80 % din cazuri principalele criterii de angajare a personalului în sectorul IMM.

- **Veniturile** personale sau familiale constituie, de altfel, un motiv important de a iniția o afacere pe cont propriu, iar dorința de a aplica în practică o experiență profesională proprie, o idee deosebită, abia dacă atinge 2% din totalul factorilor motivați. Mai mult decât atât, **majoritatea întreprinzătorilor demarează o afacere în alt domeniu decât cel al propriei profesii**, ceea ce nu este

benefic din perspectiva profesionalismului și a capacității de a fi în topul firmelor de profil. Acest dezavantaj este contrabalansat, însă, de faptul că ponderea mare a noilor întreprinzătorilor/antreprenori sunt persoane cu studii superioare și cu vârste cuprinse între 26 și 55 ani, respectiv persoane mature, cu capacitate de a se informa și de a învăța.

- România se situa printre țările cu **o foarte slabă reprezentare a tinerilor în afaceri**, iar acordarea unor șanse sporite tineretului de a se lansa și de a-și utiliza capacitățile în avantajul țării ar fi trebuit privită ca o investiție cu mari șanse de succes.

- Puțin peste 50% dintre IMM-uri au avut preocupări pentru introducerea unor elemente inovative, fie în structura produsului/serviciului, fie în utilaje, fie în managementul firmei. Se constată însă o slabă preocupare (sub 1%) pentru realizarea unui sistem informatic propriu, pentru cercetarea științifică sau pentru transpunerea în practică a unor rezultate care nu au mai fost aplicate. Această **reticență** este o caracteristică generală a mediului de afaceri românesc, care evită să se lanseze în cheltuieli mari, optând pentru acumulări succesive, dar acordând prioritate creșterii și abia mai târziu performanței. Se poate constata o lipsă de mobilitate a firmelor, în sensul că există puține transferuri de afaceri, puține schimbări de localitate și puține schimbări ale obiectului de activitate. **Conservatorismul** poate fi interpretat ca un aspect pozitiv din punctul de vedere al șanselor de creștere economică constantă și continuă, dar poate fi nociv din punctul de vedere al managementului schimbării, al adaptării rapide la o nouă conjunctură.

- Din punctul de vedere al dezvoltării și al mărimii întreprinderilor, trebuie semnalat un aspect pozitiv, acela că IMM-urile românești nu mai sunt niște entități neglijabile ca în urmă cu câțiva ani, ele sunt acum comparabile ca cifră de afaceri și ca valoare patrimonială cu IMM-urile din UE, ceea ce le oferă **șanse mai bune în competiția** antreprenorială.

- Referitor la **informatizare**, cvasitotalitatea firmelor dețin calculator (peste 97%) și peste 65% sunt conectate la internet. Totuși, deși există calculator în dotare, un procent de peste 20%, în principal microîntreprinderi din localități mici, declară că nu utilizează calculatorul în activitatea curentă a întreprinderii. Sistemul informatic este utilizat mai mult pentru acces la informații și prelevarea formularelor, foarte puțin pentru efectuarea unor raportări on-line, plăți sau comerț electronic. La polul opus din punct de vedere al dotării informatice se află capitala, unde în proporție de 10% există rețele de intranet în întreprinderi, mai ales în comerț.

- Comerțul este sectorul care își propune în proporție de 60% investiții de modernizare și dezvoltare legate de intrarea României în UE, ceea ce se poate traduce prin conștientizarea riscurilor de a fi excluși de pe piață dacă nu corespund normelor europene. Si celelalte sectoare de activitate (80% din

totalul IMM-urilor) vizează efectuarea unor investiții sub diverse forme (tehnologie, pregătirea personalului, dezvoltare, etc), dar este vizibil că sectorul "comerț" este cel mai decis de a nu se lăsa surprins de concurență.

- Aparent paradoxal, microîntreprinderile sunt cele care privesc integrarea ca pe o șansă de largire a pieței proprii de desfacere, iar scepticismul crește proporțional cu mărimea firmelor. Microîntreprinderile nu au forța financiară de a ieși pe piețe externe sau de a subcontracta, iar libera circulație a mărfurilor îi avantajează.

- Referitor la aprecierile emise de reprezentanții sectorului IMM cu privire la propria competitivitate, marea majoritate a întreprinzătorilor din România declară că sunt competitivi prin prețuri sau prin raportul calitate-preț, dar în condițiile în care concurența reală pe piața internă este slabă și nu vizează în primul rând performanța, preocuparea pentru calitate și competitivitate fiind astfel redusă pentru bunurile/serviciile destinate pieței locale/naționale.

Unele estimări privind dezvoltarea mediului de afaceri al zonei

În contextul Strategiei dezvoltării durabile 2013-2020 și a producției principalilor indicatori economici sociali în profilul Sectorial până în 2012.

Strategiile de dezvoltare locală – Agenda 21 și planurile de acțiune pentru stimularea dezvoltării mediului de afaceri, inițiate prin PNUD România în 2000, alături de crearea portofoliului de proiecte de dezvoltare locală care contribuie la creșterea mobilității mediului de afaceri și a capacității acestora de a accesa și utiliza eficient noile instrumente de finanțare ale UE și din alte surse.

Principalii indicatori economico-sociali în profil teritorial¹ estimează perspectivele de dezvoltare ale regiunilor țării. Pentru regiunea Centru, dinamica estimată a dezvoltării este una apropiată de media națională atât la indicatorul PIB cât și a valorii adăugate. Ținându-se seama de potențialul local existent și de performanțele așteptate ale mediului de afaceri se preconizează:

- creșterea aportului regiunii la exporturi (de la 12,55% în total național în 2008 la 12,79% în 2012) și reducerea la jumătate a deficitului balanței comerțului exterior;

- creșterea populației civile ocupate pe seama altor categorii de persoane ocupate – liber profesioniști, lucrători pe cont propriu, patroni. Numărul salariaților este estimat să scadă cu 4000 persoane, parțial și pe seama reducerii populației în vârstă de muncă ca urmare a fenomenelor demografice din ultimii 20 de ani (pe aceleași considerente se estimează și o reducere a numărului de șomeri înregistrați, însă cu o rată a șomajului ușor mai ridicată față de cea la nivel național);

¹ Prognoza CNP, iunie 2009.

- ca structură pe activități a valorii adăugate brute se estimează că în 2012 va crește contribuția zonei în total în industrie și servicii și o schimbare a structurii/contribuției ramurilor la valoarea adăugată brută a regiunii:

- sectorul de servicii va continua să crească cu 2,1 p.p. ajungând să genereze jumătate din valoarea adăugată brută a zonei în 2012;
- sectorul industriei se va reduce cu 3,2 p.p. ajungând la cca 30% din total;
- sectorul construcțiilor va ajunge la 11,5% din total valoare adăugată a regiunii, în creștere cu 1,7 p.p. comparativ cu ponderea deținută în anul 2008.

Pe județele analizate se estimează pentru același orizont de timp o ușoară reducere a contribuției acestora la PIB-ul zonei și la ocupare (sub 0,5 p.p.) cu păstrarea locului deținut în ierarhia județelor și anume: județul Mureș locul 2 după Brașov, județul Harghita locul 5 și județul Covasna locul 6, cu păstrarea unui indice de disparitate la PIB pentru zona Centru de 102,3% (101,5% în 2008), deci zona se estimează a fi mai dinamică decât celelalte regiuni, fiind devansată doar de București-Ilfov și regiunea Vest.

Evoluția principalilor indicatori economico-sociali în regiunea CENTRU

-modificări procentuale-

	Total regiune	Covasna	Harghita	Mureș
2005				
Creșterea reală a PIB	1,6	-6,4	2,2	-1,2
PIB/Locuitor - euro	3615	3133	3025	3259
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	0,1	-1,6	2,2	0,7
Numărul mediu de salariați	-1,5	-3,8	3,0	-0,1
Rata șomajului înregistrat - %	7,3	8,8	8,5	4,6
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	661	579	617	671
Câștigul salarial mediu net lunar	20,5	15,4	16,2	19,1
2006				
Creșterea reală a PIB	9,9	-1,1	12,8	7,3
PIB/Locuitor - euro	4517	3525	3881	3977
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	1,7	-0,1	2,7	0,1
Numărul mediu de salariați	2,5	1,3	6,5	1,5
Rata șomajului înregistrat - %	6,1	7,1	7,2	5,2
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	778	656	704	784
Câștigul salarial mediu net lunar	17,7	13,3	14,1	16,8
2007				
Creșterea reală a PIB	7,2	10,3	6,4	5,7
PIB/Locuitor - euro	5780	4637	4928	5015
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	2,4	3,6	2,8	0,8
Numărul mediu de salariați	3,7	3,3	3,5	1,5
Rata șomajului înregistrat - %	4,8	7,0	5,1	4,3
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	937	792	814	950
Câștigul salarial mediu net lunar	20,4	20,7	15,6	21,2
2008				
Creșterea reală a PIB	8,2	7,9	8,2	7,9
PIB/Locuitor - euro	6462	5178	5518	5597
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	0,8	-0,4	0,2	0,1
Numărul mediu de salariați	2,2	0,7	4,0	2,3
Rata șomajului înregistrat - %	5,2	7,2	6,6	4,7

Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	1120	994	852	1046
Câștigul salarial mediu net lunar	19,6	25,5	4,7	10,1
2009				
Creșterea reală a PIB	-4,1	-5,2	-5,0	-4,3
PIB/Locuitor - euro	5967	4747	5079	5134
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	-2,5	-0,5	-2,4	0,0
Numărul mediu de salariați	-2,2	-2,0	-7,2	-1,3
Rata șomajului înregistrat - %	7,4	8,6	8,0	6,9
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	1178	1044	893	1093
Câștigul salarial mediu net lunar	5,2	5,0	4,8	4,6
2010				
Creșterea reală a PIB	0,1	-0,2	-0,1	0,1
PIB/Locuitor - euro	6495	5180	5523	5578
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	0,5	0,3	0,5	0,4
Numărul mediu de salariați	-0,2	-0,2	-3,0	0,2
Rata șomajului înregistrat - %	7,0	8,1	7,8	6,2
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	1220	1080	933	1121
Câștigul salarial mediu net lunar	3,6	3,4	4,4	2,5
2011				
Creșterea reală a PIB	2,2	2,0	1,9	2,0
PIB/Locuitor - euro	7056	5635	5991	6038
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	0,3	0,2	0,2	0,3
Numărul mediu de salariați	0,5	0,2	0,1	0,6
Rata șomajului înregistrat - %	6,4	7,3	6,6	5,2
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	1271	1126	986	1150
Câștigul salarial mediu net lunar	4,1	4,3	5,8	2,6
2012				
Creșterea reală a PIB	3,5	3,0	3,1	3,3
PIB/Locuitor – euro	7786	6215	6595	6636
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului	0,4	0,3	0,3	0,2
Numărul mediu de salariați	1,3	1,0	0,8	1,3
Rata șomajului înregistrat - %	6,0	7,0	6,0	5,0
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	1336	1183	1039	1204
Câștigul salarial mediu net lunar	5,2	5,0	5,3	4,7

Sursa: “Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în anul 2012”, iunie 2009, Comisia Națională de Prognoză.

ADECVAREA MEDIULUI DE AFACERI LA OPORTUNITĂȚILE IDENTIFICATE DE POLITICILE EUROPENE, NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Datorită potențialului imens și a condițiilor favorabile ale României în general, ale Regiunii Centru și a celor trei județe: Covasna, Harghita și Mureș, în special, de pe piața turistică, turismul a fost ales ca domeniu țintă prioritar, prin dezvoltarea căruia se poate ajunge la dezvoltare economică, la crearea de noi locuri de muncă, în special pentru femei și protejarea celor existente. De asemenea, dezvoltarea turismului este o prioritate și pentru Regiunea Centru, astfel încercându-se crearea unei identități regionale care să consolideze coeziunea dintre cetățenii celor 6 județe ale Regiunii.

Pentru o mai bună exploatare a oportunităților este esențial să se dezvolte produsele turistice prin dezvoltarea instrumentelor de piață necesare pentru promovare și să se îmbunătățească accesibilitatea spre punctele de atracție.

Sprijinul financiar va servi în principal creșterii calității ofertei turistice și prin aceasta se va îmbunătăți imaginea Regiunii Centru și a celor 3 județe ca destinație turistică, care deține un potențial turistic parțial valorificat. Îmbunătățirea serviciilor în turism va conduce la competitivitatea acestui sector, rezultând o cerere mai mare și se vor crea noi locuri de muncă. Resursele turistice vor fi utilizate rațional, respectându-se principiile dezvoltării durabile.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A UE

Strategia reînnoită de dezvoltare durabilă a **Uniunii Europene**, adoptată în iunie 2006 vizează șapte provocări cruciale:

- schimbările climatice și energia nepoluantă;
- transporturi sustenabile;
- consum și producție sustenabile;
- conservarea și managementul resurselor naturale;
- sănătatea publică;
- incluziune socială, demografie și migrație
- sărăcia la nivel mondial.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE REGIUNEA 7 CENTRU

Caracterizare generală a potențialului Regiunii Centru

Regiunea Centru dispune de un potențial variat, atât în ceea ce privește resursele **naturale cât și cele umane, sociale, economice.**

Rețeaua de universități din Regiunea Centru asigură **condiții favorabile formării, perfecționării și instruirii resurselor umane din zonă**, într-o arie largă de specializări: domeniul farmaceutic, al medicinei precum și în domeniul artei teatrale, tehnic și silvic, umaniste, inginerie etc. Având o tradiție în industria prelucrării lemnului, este explicabilă prezența a trei institute de cercetare care tratează acest domeniu. În regiune își desfășoară activitatea și alte două institute care cercetează istoricul regiunii.

Potențialul turistic al Regiunii Centru este bogat, dar are o infrastructura învechită, servicii necorespunzătoare, promovare insuficientă și oferte nediversificate. Agroturismul se dezvoltă într-un ritm mai accelerat în ultimii ani, fiind omologate de ANT 237 pensiuni agroturistice.

Un interes aparte pentru turismul cultural îl reprezintă satele din Regiune, dintre care unele, datorită izolării și în consecință slabei infrastructuri, au păstrat încă vie cultura tradițională cu arhitectura și tehnica populară (construcțiile de case, porți, edificii religioase), materialele folosite, instalații tehnice (mori, pive) sau a tehnicilor utilizate în prelucrarea lemnului.

În ceea ce privește zona istorică, orașele medievale și bisericile fortificate sunt bine conservate, iar unele dintre ele fac parte din patrimoniul internațional UNESCO.

Potențialul de dezvoltare al infrastructurii de afaceri este considerabil în Regiunea Centru și se datorează existenței locațiilor industriale nevalorificate, rezultate în urma restructurării industriale. Multe din aceste locații au fost amenajate și transformate în parcuri industriale pentru a găzdui investiții.

Principalele domenii agricole care prezintă potențial de dezvoltare și reprezintă o sursă de locuri de muncă și venituri pentru zona rurală a Regiunii sunt creșterea animalelor, în special în zonele montane ale regiunii (care reprezintă aprox. 47% din teritoriul Regiunii), viticultura, cultivarea plantelor textile, a cartoful și sfecelei de zahăr.

În regiunea Centru există o pondere ridicată a populației ocupate cu studii de nivel profesional sau de ucenici, respectiv cu nivel mediu de instruire (cumulând nivelurile liceal / postliceal / profesional sau de ucenici) și de asemenea deține locul 3 pe țară privind ponderea persoanelor ocupate cu studii superioare.

Priorități ale Planului de Dezvoltare a Regiunii 7 Centru pentru perioada 2007-2013 în vederea susținerii mediului de afaceri

Având la bază principalele caracteristici ale potențialului de dezvoltare a regiunii, în cadrul Planului de Dezvoltare a Regiunii 7 Centru pentru perioada 2007-2013, sunt prevăzute următoarele **axe prioritare**:

Prrioritatea I.

Dezvoltarea infrastructurii locale și regionale (transport, mediu, utilități publice, infrastructură socială –școli, spitale, infrastructura de comunicatii- retele telefonie, internet etc.)

- 1.1. Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- 1.2. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare și de protecție a mediului;
- 1.3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educationale, sociale și de sănătate;

2. Sprijinirea afacerilor

- 2.1. Dezvoltarea competitivă a sectorului productiv prin inovare și calitate
- 2.2. Dezvoltarea afacerilor prin crearea unor locații specifice pentru investiții

3. Dezvoltarea turismului

- 3.1. Conservarea patrimoniului natural, istoric și cultural;
- 3.2. Dezvoltarea, diversificarea și promovarea ofertei turistice;
- 3.3. Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale și pentru creșterea calității serviciilor în turism

4. Dezvoltare Rurală

- 4.1 Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier
- 4.2 Creșterea calității vieții în mediul rural și încurajarea diversificării economiei rurale

5. Cercetare, inovare tehnologică și crearea societății informaționale

- 5.1. Sprijinirea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării în scopul creșterii competitivității economice
- 5.2 Dezvoltarea tehnologiei ICT pentru sectoarele public și privat

6. Creșterea ocupării, dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale

- 6.1. Educație și formare profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere
- 6.2 Promovarea măsurilor active de ocupare a forței de muncă disponibile
- 6.3. Promovarea incluziunii sociale

7. Dezvoltare urbană durabilă

- 7.1 Sprijinirea dezvoltării urbane integrate

Prioritatea II

Dintre axele prioritare formulate pentru dezvoltarea Regiunii 7 Centru, o atenție deosebită este acordată **Sprijinirii afacerilor**, constituindu-se în **Prioritatea II** și concretizându-se în următoarele **obiective**:

- stimularea creării de noi activități economice și a dezvoltării celor existente din domeniul productiv și al serviciilor prin creșterea calitatii produselor și a serviciilor ;
- dezvoltarea competitivitatii economiei regionale prin stimularea inovării și transferului tehnologic;
- creșterea atractivității regionale ca locație pentru investiții prin crearea unei infrastructurii de afaceri

corespunzătoare și amenajarea siturilor industriale abandonate

Rezultate așteptate potrivit acestor obiective sunt următoarele:

- creșterea competitivității regionale prin stimularea creării de noi societăți comerciale și a dezvoltării celor existente din domeniul productiv și al serviciilor;
- modernizarea tehnologiilor va duce la creșterea productivității muncii și a calității produselor și a serviciilor;
- crearea de noi locuri de muncă și reducerea șomajului
- creșterea investițiilor noi atrase în Regiunea 7 Centru ca urmare a creării infrastructurii necesare dezvoltării activităților economice ;
- creșterea atractivității localităților/zonelor ca locații pentru investiții prin reabilitarea siturilor abandonate și redarea lor în circuitul economic;
- dezvoltarea durabilă a economiei regiunii prin susținerea de activități economice inovative care să promoveze protejarea mediului.

Măsurile vizate pentru îndeplinirea obiectivelor propuse și a rezultatelor sunt:

- **Dezvoltarea competitivă a sectorului productiv prin inovare și calitate**, cu următoarele **obiective specifice**: - dezvoltarea IMM-urilor existente cu scopul de a crea noi locuri de muncă și a proteja locurile de muncă existente mai ales în zonele dezavantajate; - diversificarea activităților economice în zonele afectate de restructurare; - crearea premiselor pentru dezvoltarea economică durabilă a comunităților prin promovarea inovării și protecției mediului; - creșterea competitivității economiilor locale prin crearea de valoare adăugată.
- **Dezvoltarea afacerilor prin crearea unor locații specifice pentru investiții**, având prevăzute următoarele **obiective specifice**: - atragerea de noi investiții prin asigurarea unor locații dotate corespunzător din punct de vedere tehnic; - crearea de noi locuri de muncă; - creșterea numărului de firme nepoluante care creează valoare adăugată mare.

Prioritatea III

o constituie **Dezvoltarea Turismului**, fiind complementară **Sprijinirii afacerilor** din Regiunea 7 Centru. **Obiectivele** generale corespunzătoare acestei priorități sunt următoarele:

- creșterea atractivității și a competitivității zonelor turistice cu potențial natural și cultural prin îmbunătățirea infrastructurii;
- crearea de noi atracții, produse și întreprinderi în diferite zone turistice;
- creșterea veniturilor generate de către capacitățile turistice prin îmbunătățirea serviciilor.

Rezultatele așteptate pentru Prioritatea III:

- atragerea de noi investiții prin asigurarea unor locații turistice dotate corespunzător din punct de vedere tehnic;
- creșterea calității și diversificarea serviciilor în turism;
- menținerea locurilor de muncă existente și crearea de noi locuri de muncă;
- îmbunătățirea calitativă a marketingului turistic ;
- îmbunătățirea imaginii turistice a Regiunii CENTRU,
- promovarea de mărci turistice regionale;
- creșterea numărului de turiști și diversificarea segmentelor țintă de turiști corespunzător diversificării ofertei;

Măsurile corespunzătoare și obiectivele specifice acestora sunt:

- **Conservarea patrimoniului natural, istoric și cultural:** - creșterea atractivității turistice a Regiunii prin modernizarea și reabilitarea infrastructurii; - creșterea veniturilor din turism prin îmbunătățirea bazelor sportive și de agrement în zonele turistice;
- **Dezvoltarea, diversificarea și promovarea ofertei turistice:** creșterea performanțelor firmelor care acționează în domeniul turismului prin îmbunătățirea serviciilor de informare;
 - promovarea eficienței a produsului turistic prin participarea la targuri de turism, seminarii și congrese, etc.;
 - formarea unei piețe a serviciilor turistice unitare prin sistem de marketing și rezervare regional;
 - sprijinirea parteneriatului public – privat (organizații, asociații, consultanți și activități de informare);
- **Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale și pentru creșterea calității serviciilor în turism:** - creșterea competitivității firmelor din domeniul turismului pe o piață europeană deschisă cu standarde de performanță ridicate.

Realizarea priorităților din Strategia de dezvoltare a regiunii 7 Centru este susținută și prin

✚ **PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONAL (PDR) și**

✚ **PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL (POR).**

Pentru susținerea finanțării din domeniul dezvoltării economico-sociale, de la nivel local și regional, ADR Centru, oferă informații despre derularea **POR**. Regiunii Centru i-au fost alocate, prin Programul Operațional Regional – REGIO, 483,62 milioane Euro, reprezentând 10,90% din totalul fondurilor derulate prin acest program. Distribuția fondurilor se realizează prin 6 Axe Prioritare ale Programului Operațional Regional. Având în vedere activitatea de informare și publicitate realizată

de ADR Centru, au fost depuse 291 de cereri de finanțare pentru proiecte, până la data de 31.03.2009, la sediul Agenției din Alba Iulia, pentru finanțare nerambursabilă prin Programul Operational Regional - REGIO. Un număr de 22 proiecte au fost contractate până în prezent. Un număr de 65 proiecte sunt în faza precontractuală, 128 de cereri de finanțare au fost respinse iar restul proiectelor se află în diferite stadii de evaluare. Valoarea totală a celor 22 de proiecte contractate prin Programul REGIO la nivelul Regiunii Centru este de peste 294,89 milioane lei, din care suma nerambursabilă solicitată de beneficiari depășește valoarea de 231,72 milioane lei.

În vederea implementării priorităților și măsurilor din PDR prin POR, au fost inițiate și se află în faza de depunere, în curs de adjudecare sau în pregătirea documentației aferente, o serie de proiecte regionale prioritare pentru POR. Dintre acestea, cele referitoare la Sprijinirea afacerilor și la Dezvoltarea turismului, în județele Covasna, Harghita și Mureș, ținând cont de măsura vizată, sunt următoarele:

PDR.Prioritatea II: Sprijinirea afacerilor.

Măsura: Dezvoltarea competitivă a sectorului productiv prin inovare și calitate

POR. Axa 4. Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local.

Domeniul prioritar: 4.3.Dezvoltarea microîntreprinderilor

Județul ²	Denumirea proiectului	Valoare totală (milioane euro)
Covasna	Modernizarea Tipografiei Sc Covaprint SRL	0.1
	Retehnologizare atelier de proiectare Sc Valdek SRL	0.13
	Retehnologizare atelier de proiectare SC Boer SRL	0.1
Harghita	SC HUMANITAS SRL – Îmbunătățirea nivelului de asistență medicală preventivă oncologică în județul Harghita prin exploatarea unui sistem ultrasonografic cu modul de sonoelastografie	0.2
	SC CONSULTA 2000 SRL – Creșterea calității informației necesare deciziilor mediului de afaceri din județul Harghita	0.1
<i>Județul Mureș nu figurează la această categorie de proiecte</i>		

PDR.Prioritatea II: Sprijinirea afacerilor.

Măsura: 2.2. Dezvoltarea afacerilor prin crearea unor locații specifice pentru investiții

POR. Axa 4. Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local.

Domeniul prioritar: 4.1. Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală

Județul ³	Denumirea proiectului	Valoare totală (milioane euro)
Covasna	Parc Industrial Sfântu-Gheorghe Nord – CJ Covasna	4.6

² Județul Mureș nu figurează la această categorie de proiecte

³ Județul Mureș nu este înregistrat cu proiecte.

	Extindere Centru de dezvoltare a afacerilor Sf. Gheorghe (Centru expozițional) – CJ Covasna	0.25
Harghita	Sprijinirea infrastructurii de afaceri prin înființarea unui centru de formare profesională în domeniul afacerilor, Lăzarea	0.5
<i>Nici la această categorie, județul Mureș nu este înregistrat cu proiecte.</i>		

PDR.Prioritatea II: Sprijinirea afacerilor.

Măsura: 2.2. Dezvoltarea afacerilor prin crearea unor locații specifice pentru investiții

POR. Axa 4. Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local.

Domeniul prioritar: 4.2. Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

Județul ⁴	Denumirea proiectului	Valoare totală (milioane euro)
Harghita	Reabilitarea zonei minei de cărbuni , Borsec	0.5
	Reabilitarea zonelor carierelor de travertin, Borsec	0.6
	Reabilitare - extindere utilități – zonă industrială “SERE” , Cristuru Secuiesc	0.5
<i>La această categorie, două dintre județele analizate, Covasna și Mureș, nu sunt prezente cu proiecte.</i>		

PDR.Prioritatea III: Dezvoltarea turismului.

Măsura: 3.1. Conservarea patrimoniului natural, istoric și cultural

POR. Axa 5. Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului.

Domeniul prioritar: 5.1. Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea / modernizarea infrastructurilor conexe

Județul	Denumirea proiectului	Valoare totală (milioane euro)
Covasna	Reabilitarea Muzeul National Secuiesc Sf.- Gheorghe	0.9
	Reabilitarea Bisericii Fortificate Reformate Calnic	0.9
	Reabilitarea Bisericii Fortificate Unitariene Aita Mare	1.0
Harghita	Amenajarea împrejurimii Cetății Mikó – Miercurea Ciuc	2.4
	Reabilitarea centrului istoric Odorheiu Secuiesc	7.9
	Punerea în valoare a zonei de pelerinaj Șumuleu	2.0
Mureș	Reabilitarea cetății medievale Sighișoara – CL Sighisoara	25.7
	Revitalizarea Complexului Cetatea Medievală Tîrgu-Mureș – Primaria Tg. Mures	5.4
	Reabilitarea Muzeului de Științele Naturii – CJ Mureș	1.4

Pe baza datelor din tabelul anterior, se constată că toate cele trei județe sunt prezente cu proiecte, însă cu valori reduse în ceea ce privește județul Covasna, de 2.8 milioane euro, județul Harghita a acumulat la acest domeniu 10.3 milioane euro, dar cea mai mare valoare revine județului Mureș, cu o valoare cumulată de 32.5 milioane euro.

PDR.Prioritatea III: Dezvoltarea turismului.

Măsura: 3.2. Dezvoltarea, diversificarea și promovarea ofertei turistice

POR. Axa 5. Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului.

Domeniul prioritar: 5.3. Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică

⁴ La această categorie, două dintre județele analizate, Covasna și Mureș, nu sunt prezente cu proiecte.

Județul	Denumirea proiectului	Valoare totală (milioane euro)
Covasna	Proiect regional de promovare a turismului în Regiunea Centru	1.5

PDR.Prioritatea III: Dezvoltarea turismului.

Măsura: 3.3. Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale și pentru creșterea calității serviciilor în turism

POR. Axa 5. Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului.

Domeniul prioritar: 5.2.Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

Județul	Denumirea proiectului	Valoare totală (milioane euro)
Covasna	Reabilitarea infrastructurii în stațiunea balneoclimaterică Covasna – CL Covasna	10.0
	Dezvoltarea infrastructurii și facilitarea accesului în zona turistică Șugaș-Băi – CJ Covasna si CL Sf. Gheorghe	2.7
	Complex de agrement Malnaș – CL Malnas	8.0
Harghita	Construirea și dotarea centrelor Salvamont în județul Harghita	2.5
	Ecologizarea stațiunii Lacu Roșu, Gheorgheni	3.5
	Reabilitarea zonei turistice Sântimbru Băi	18.9
	Îmbunătățirea accesibilității și amenajarea zonei turistice Harghita Băi	2.2
Mureș	Parc pentru sporturi cu motor – CJ Mures	9.7
	Modernizare reamenajare spații publice de agrement Platoul Cornești – Primaria Tg. Mures	5.5
	Drumul Sării Sovata – CL Sovata	5.4

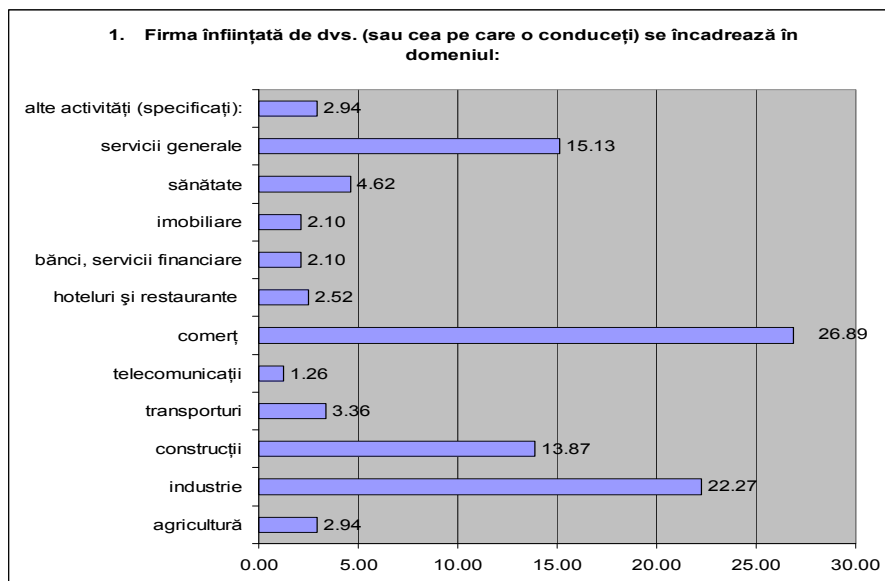
ANALIZA SPECIFICĂ A LOTULUI DE AGENȚI ECONOMICI INVESTIGAȚI, PE BAZA RĂSPUNSURILOR OFERITE DE ANTREPRENORII / MANAGERII CUPRINȘI ÎN CERCETAREA ASIC

Raportarea respondenților la o serie de indicatori ce reflectă nevoi de intervenție specializată pentru sprijinirea dezvoltării inițiativelor antreprenoriale și a administrării afacerilor.

În ciuda existenței unui sector industrial diversificat ca urmare a unui potențial natural/resurse diversificate, principalul obiect de activitate al companiilor din Regiunea Centru, în perioada 2000-2008 în funcție de cifra de afaceri (de la 1.000.001 - 10.000.000 Lei) au fost :

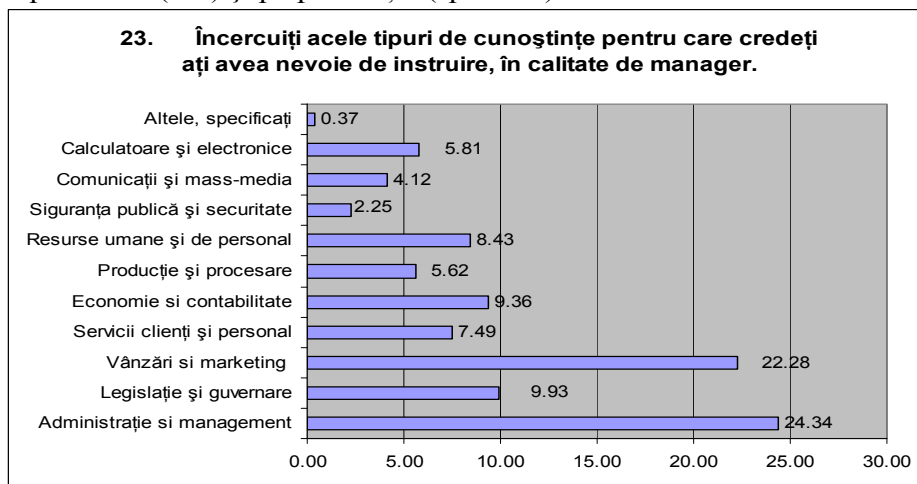
- Agricultură, vanatoare și servicii anexe
- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
- Construcții de clădiri și lucrări de geniu
- Taierea și rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului
- Transporturi rutiere de marfuri

Prin contrast, din totalitatea participanților la studiu, doar 22,27% operează în domeniul industrial, raportat la totalitatea firmelor din Regiunea Centru, acest procent este unul foarte mic și arată disponibilitatea și interesul celor angajați în obiecte de activitate ce privesc producția industrială, de a participa la programe ce au obiective de dezvoltare a companiilor din acest sector;

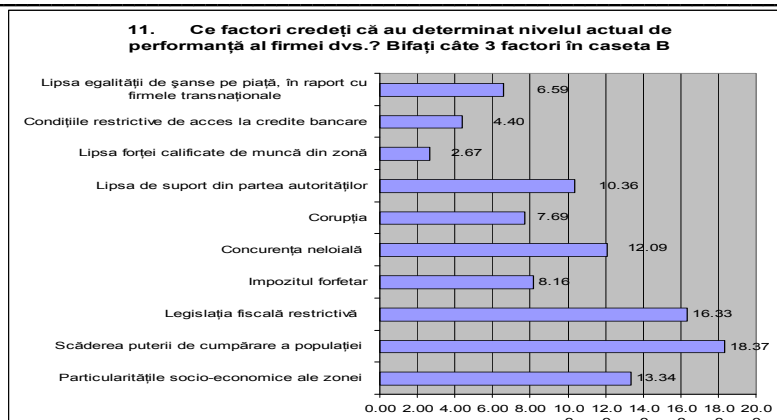

Discrepanța dintre numărul redus de investitori în domenii productive și resursele zonei, face transparentă necesitatea stimulării inițiativei private în dezvoltarea de industrii, pentru exploatarea potențialului din Regiune;

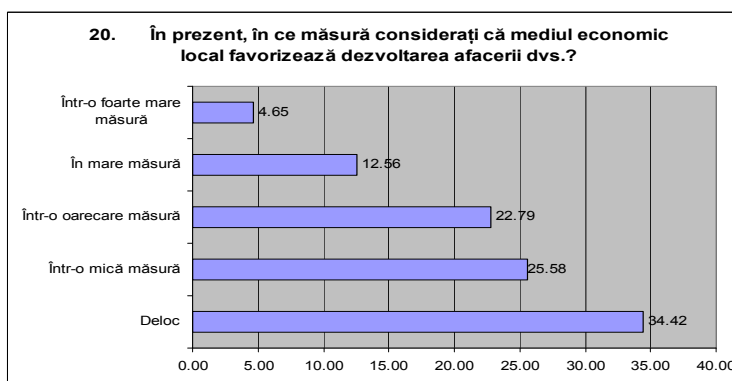
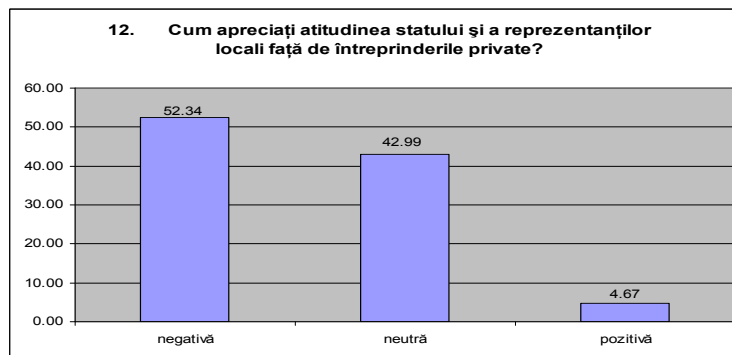
- Pentru activitățile de producție existente, necesarul de competențe perceput este în proporție de 5,62%;
- Intensificarea preocupărilor pentru stimularea producției la nivel de IMM-uri, în ciuda predicțiilor realizate prin prognoze, va răsturna raportul privind necesarul de competențe în acest domeniu, făcând transparente nevoi de formare pe care, instituțiile educaționale vor fi nevoite să le investigheze, în demersul de racordare a ofertei educaționale prognozate, cu nevoile (inclusiv potențiale) ale mediului economic din zonă; demersul este obligatoriu, anticipativ și profilactic, destinat combaterii stării de perplexitate a sistemului educațional, în fața schimbărilor din piața muncii;
- Lipsa de inițiativă a absolvenților din domeniul turismului poate desemna o gravă precaritate a asistenței pentru această prioritate a Regiunii, precum și o avansată carență de cultură antreprenorială, de modele și competențe, alături de una de capital și de abilități și cunoștințe în materie de politici economice europene, naționale și locale și privind finanțarea prin proiecte;
- Precaritatea infrastructurii constituie un impediment major în dezvoltarea turismului, care transpare din orice analiză empirică, dincolo de studii sau cercetări;
- la nivelul respondenților manageri, ponderea o ocupă nevoile de competență în materie de administrare a afacerilor, vânzări și marketing;
- necesarul de competențe la nivelul angajaților – perceput de antreprenori – se centrează pe nevoia de profesionalizare a ocupațiilor din domeniul serviciilor generale și a comerțului, dar prea puțin pe turism (9%) și pe producție (sporadic).

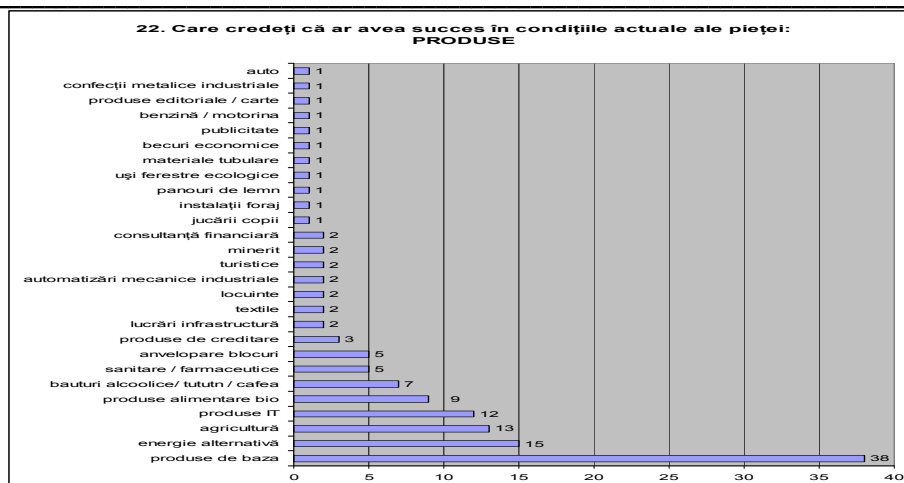
- Factorii externi, contextuali, percepuți ca determinanți ai performanței actuale a firmei, desemnează afectarea majoră cauzată de criza economică, o serie de restricții legislative și fiscale, dar și o importantă componentă ce privește particularitățile socio-economice ale zonei;
- acești factori de stagnare percepuți vin în contradicție cu oportunitățile identificate prin analiza SWOT: cel puțin pentru lotul de agenți economici investigați, aproximativ toate punctele tari identificate în Regiunea Centru, nu sunt recunoscute ca atare;

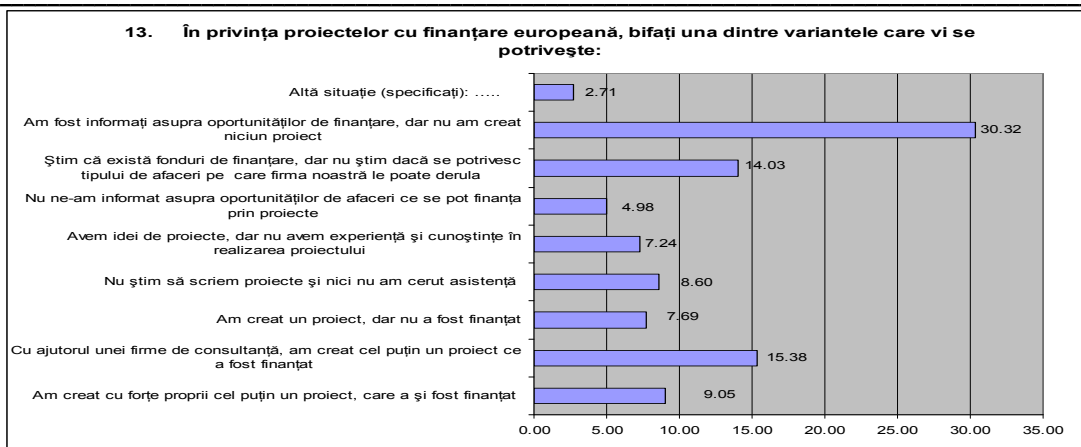
- Se evidențiază o discrepanță remarcabilă între resursele disponibile ale zonei și nivelul de percepție a antreprenorilor față de oportunitățile de afaceri;
- această discrepanță, asociată cu un nivel foarte precar de suportivitate al autorităților (94% dintre respondenți au perceput ca negativ sau neutru sprijinul autorităților) demonstrează un paralelism aproape total al inițiativei private investigate, față de realitatea socio-economică;

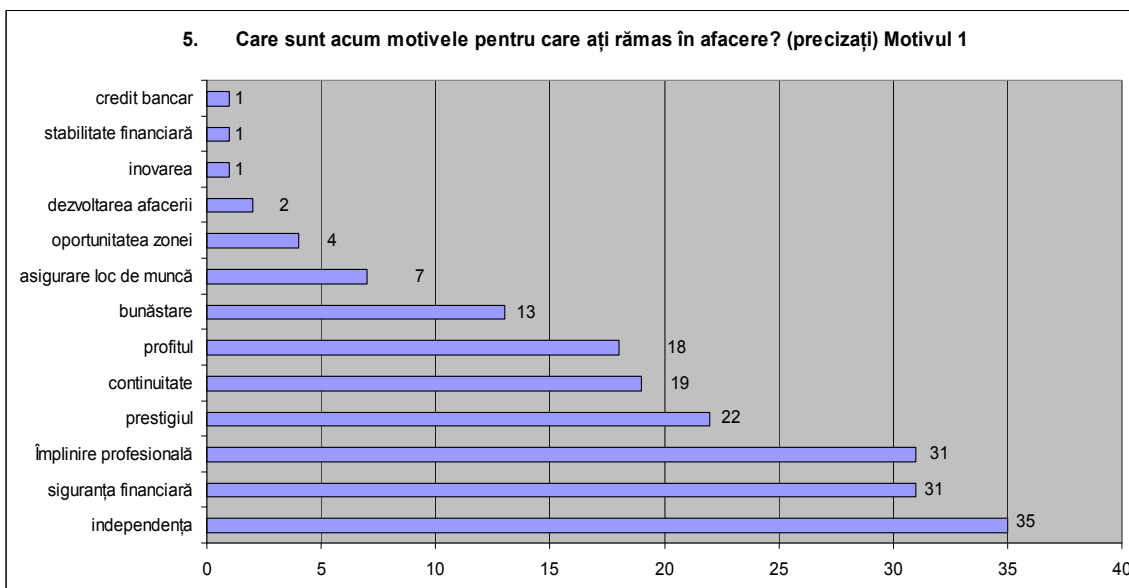
- În ciuda nivelului ridicat de instruire identificat la nivelul respondenților (peste 70% au studii universitare sau post-universitare), se constată o importantă lipsă de informare asupra oportunităților de afaceri, dar și o lipsă de intenționalitate privind reorientarea obiectului de activitate, către afaceri cu potențial mai ridicat;
- nu au fost înregistrate intenții de abordare a activităților de tip turistic sau productiv, asumate ca prioritare prin documentele strategice, deși producția este apreciată de către marea majoritate a agenților economici ca potențial succes, chiar și în condițiile crizei economice.

- Se constată - indiferent de evidențe, nivel de instruire, informații disponibile, performanțe în obiectul de activitate actual și contrar propriilor opinii în materie de oportunități de afaceri – că antreprenorii păstrează, aproape invariabil, o **atitudine de inflexibilitate**, de persistență în vechile tipuri de activități, o menținere a motivelor pentru care au inițiat afacerea, ceea ce ar putea dezvălui **importante carențe de conexiune la realitățile economice**, sau / și **modalități precare de asistență și suport din partea structurilor specializate**;
- La nivel de structuri de asistență, prezentarea indirectă a oportunităților de afaceri, din perspectiva posibilităților de finanțare, care pune în evidență mai degrabă un întreg cortegiu de proceduri de mare complexitate, aferente obținerii de fonduri prin proiecte, au efect demobilizator în rândul oamenilor de afaceri, tocmai pentru că, în majoritatea lor, sesiunile de informare pun accentul invers: mai întâi pe finanțare și, doar indirect, pe oportunitățile de a investi, cele din urmă, pierzându-se în excedentul de informații procedurale;
- modificarea topicii în această problemă, simplificarea limbajului și o sumă de măsuri privind asistența pentru IMM-uri ar putea însănătoși orientarea acestora spre oportunități realiste de afaceri și ar furniza perspective de inovare și flexibilizare a mediului de afaceri;
- în materie de asistență privind finanțarea prin proiecte, nivelul demonstrat de către lotul investigat este unul precar:
 - doar 9,5% din companii au realizat cu forțe proprii un proiect, care a și fost finanțat, în timp ce
 - 30,32% dintre respondenți nu au putut fructifica informațiile, iar aproape
 - 25% își declină competența, nu cer sprijin sau creează proiecte neviabile;
 - numai 15,39% au depășit toate piedicile și au realizat proiecte viabile cu sprijin specializat.
- Acesta constituie un capitol distinct de nevoi de asistență, dar și o miză considerabilă pentru dezvoltarea firmelor de consultanță, în sensul adecvării ofertei la nevoile companiilor și al diversificării și rafinării serviciilor oferite, în sensul completării ofertei cu servicii mai complexe, de management și administrare de proiecte.

- altă direcție cu mari nevoi de formare, asistență, consiliere și dezvoltare personală se referă la antreprenori / manageri în sine: asistarea și consilierea în materie de dezvoltare personală este foarte necesară, în ciuda unui potențial aptitudinal și atitudinal antreprenorial care se înscrie în limite acceptabile, demonstrate prin demersul de cercetare;
- cultivarea relației mediului de afaceri cu resursele educaționale ale zonei este esențială, în paralel cu diversificarea și particularizarea ofertei de servicii educaționale și de asistență către antreprenori, în funcție strict de nevoile lor de formare identificate științific (fără o evaluare prealabilă a nevoilor reale de formare, orice demers educațional este lipsit de profesionalism și riscă să fie lipsit de utilitate sau de metodele necesare atingerii unor obiective riguros definite; cu alte cuvinte, i-ar putea învăța pe oameni ceva ce nu le este necesar, la un alt nivel decât cel pentru care au pre-rechizite și ar cheltui bani și resurse pentru un produs lipsit de valoare practică).

- La percepția precară manifestată de respondenții lotului analizat, privind punctele tari și oportunitățile din analiza SWOT de mai sus, se adaugă Punctele slabe și Restricțiunile, concretizate în tot atâtea nevoi de intervenție prin planul de acțiune pentru sprijinirea mediului de afaceri:

REZUMATUL PLANULUI DE ASISTENȚĂ PENTRU DEZVOLATREA ANTREPRENORIETULUI ÎN REGIUNEA CENTRU

- Adecvarea activității și intensificarea / diversificarea / profesionalizarea serviciilor de consultanță în domeniul administrării afacerilor, prin recompunerea ofertei de servicii pe baza nevoilor reale de asistență, identificate prin studii științifice;
- Realizarea unui catalog al oportunităților de afaceri, ce se actualizează continuu, pornind de la oportunitățile de finanțare adresate zonei și lansarea lui în mod transparent, astfel ca oamenii de afaceri să poată adera la apelul de proiecte cu finanțare europeană în parteneriate sau ca inițiatori;
- Creșterea, diversificarea și particularizarea asistenței și serviciilor de consultanță pentru elaborarea de proiecte cu finanțare europeană;
- Intervenție rapidă în distribuirea echilibrată a parcurilor industriale pe teritoriul Regiunii
- Dezvoltarea de incubatoare de afaceri
- Stimularea antreprenoriatului în mediul rural;
- Creșterea sprijinului pentru stimularea dezvoltării IMM-urilor din sectorul serviciilor în mediul rural și sprijinirea dezvoltării IMM-urilor angajate în sistemul de producție;
- Asistență și servicii specializate în materie de înființare de departamente de cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și inovare în cadrul întreprinderilor economice;
- Intensificarea și diversificarea relațiilor de colaborare dintre cercetarea universitară și sectorul economic;
- Surmontarea Politicilor protecționiste ale UE și contracararea scăderii importanței produselor autohtone față de cele ale țărilor membre, prin identificarea de resurse, actori economici și idei de afaceri cu grad ridicat de flexibilitate și adresabilitate pe piețele europene;
- Contracararea efectelor cauzate de libera circulație a forței de muncă, în special a celei înalt calificate, prin creșterea demersuri de creștere a cantității resurselor umane disponibile pe piața muncii, inclusiv creșterea competenței antreprenoriale și de administrare a afacerilor;

ACTIVITĂȚI SPECIFICE PROIECTATE, PRIVIND DEZVOLTAREA ANTREPRENORIATULUI ÎN REGIUNEA CENTRU, DIN PERSPECTIVA IMPLICĂRII UNIVERSITĂȚII ȘI PARTENERILOR DIN PROIECTUL ASIC, ÎN SPRIJINIREA MEDIULUI DE AFACERI

PE BAZA NEVOILOR SPECIFICE DE FORMARE, INFORMARE ȘI CONSILIERE, IDENTIFICATE PRIN CERCETĂRI ȘI STUDII, AU FOST IDENTIFICATE URMĂTOARELE ACTIVITĂȚI, CE VIN ÎN COMPLETAREA POLITICILOR EUROPENE, NAȚIONALE, REGIONALE ȘI LOCALE, PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN GENERAL ȘI A ANTREPRENORIATULUI ÎN SPECIAL, PE PARCURSUL A 2 ANI DE ACTIVITATE, CU EXTINDERE ÎN FAZA DE SUSTENABILITATE A PROIECTULUI:

Formare profesională și asistență pentru inițierea de afaceri, pe baza nevoilor specifice de formare, informare (2 ani)

- Cursuri și simpozioane în module integrate de 5 discipline (econ., inovare antrep., antrep., planuri de afaceri, simularea afacerilor, implementarea afacerii) în 3 locații județene (300 ore, 90 persoane)
- Asistență de specialitate în sprijinul creării și consolidării afacerilor (20 ore, 20 noi afaceri)
- Simpozioane și conferințe susținute de experți specializată și transfer de bune practice naționale și internaționale (4 conferințe a minim 150 participanți)

Activități de formare profesională și asistență de specialitate pentru creșterea competitivității IMM-urilor pe baza studiilor asupra cunoștințelor și abilităților necesare angajaților din IMM-uri pentru a mări competitivitatea, adaptabilitatea și flexibilitatea organizațiilor (2 ani)

- Cursuri și simpozioane individualizate și dedicate pentru 6 grupe din județele Mureș, Covasna, Harghita (managementul productivității, comunicare managerială, eficientizarea resurselor umane, competitivitatea organizației, managementul produsului) (600 ore, 150 persoane)
- Activități de formare profesională și asistență de specialitate pentru creșterea competitivității IMM-urilor
- Consiliere și asistență pentru 20 noi afaceri sau IMM-uri (financiară, tehnică, contabilă, marketing, resurse umane) (15 ore x 20 IMM-uri x 5 pers = 100 pers)

- Organizarea de conferințe locale și județene în scopul promovării antreprenoriatului, a competitivității IMM-urilor și a implicării organismelor locale și naționale (4 conferințe a 150 participanți = 600 persoane)

Activități de informare și conștientizare privind consecințele favorabile ale dezvoltării antreprenoriatului și IMM-urilor (2 ani)

- Crearea și actualizarea lunară a unui web-site dedicat antreprenoriatului și competitivității IMM-urilor
- Crearea și editarea unei reviste trimestriale “Antreprenoriatul și IMM-urile” (idei de afaceri, oportunități, metode de lucru, exemple de bună practică, 8 numere)
- Elaborarea a 5000 de pliante promoționale (proiectul, oferta, activitățile)

Activități specifice promovării antrepr. fem. și asigurarea unei vârste înaintate active

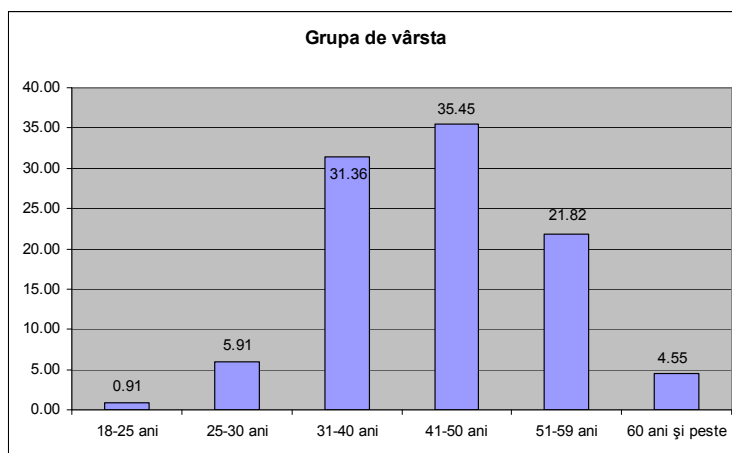
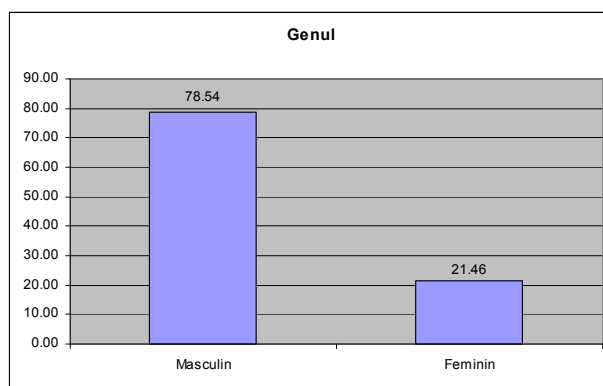
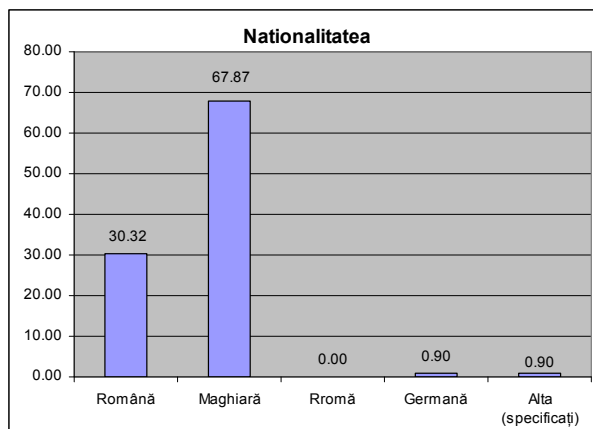
- Studiu asupra implicării femeilor în antrepr. și manag. IMM-urilor în Reg. Centru și identificarea măsurilor active pentru a promova antreprenoriatul feminin și a persoanelor în vârstă
- Conferințe județene care să promoveze antreprenoriatul feminin (4 conferințe a 150 de participanți)

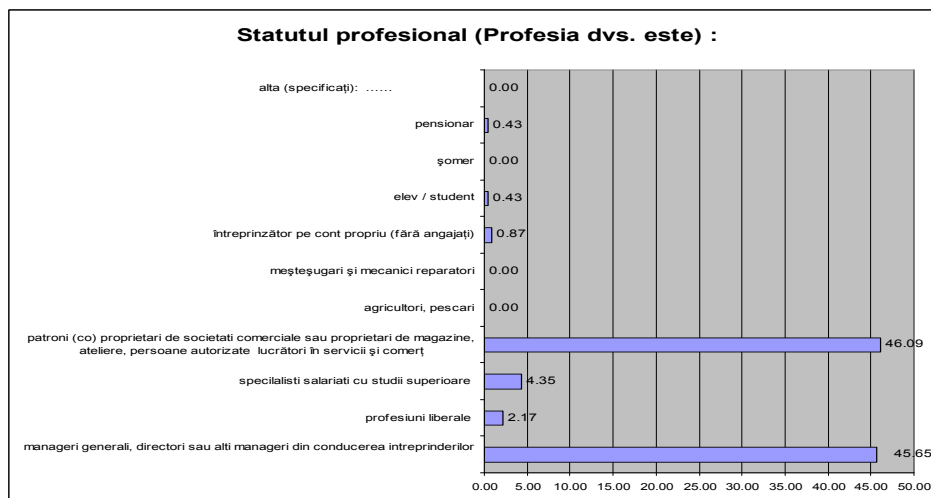
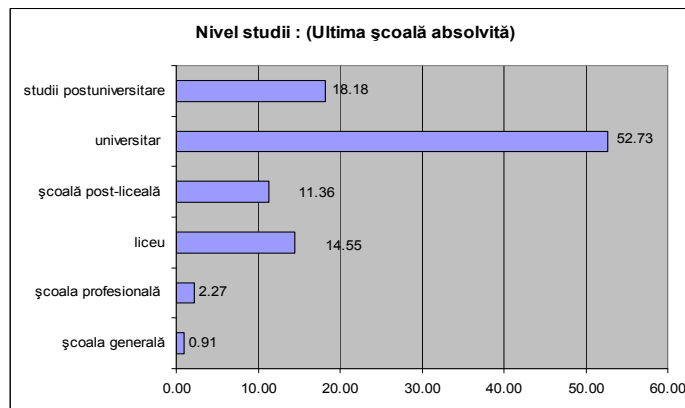
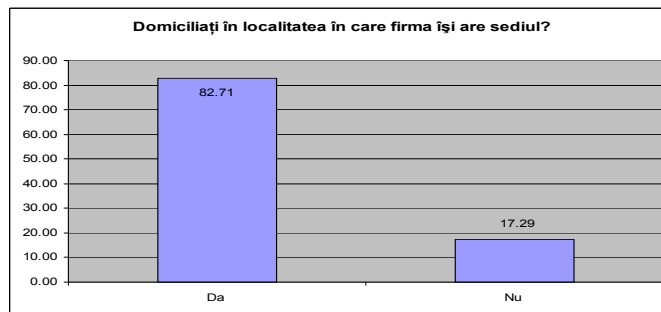
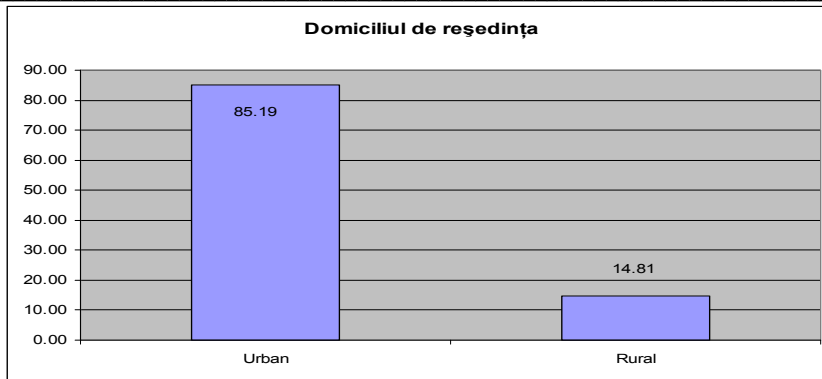
Activități de informare și conștientizare privind consecințele favorabile ale dezvoltării antreprenoriatului și IMM-urilor (2 ani)

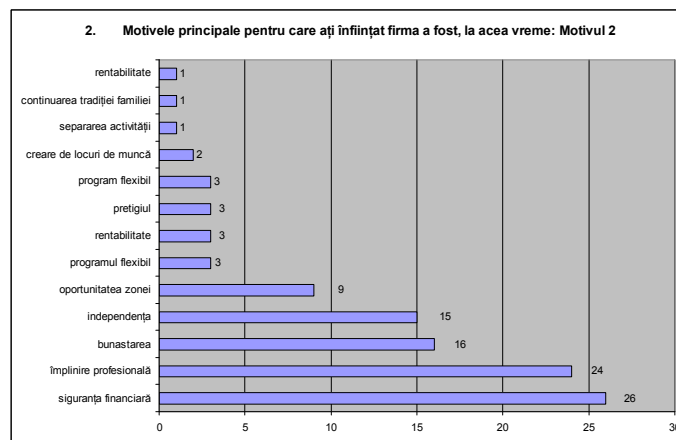
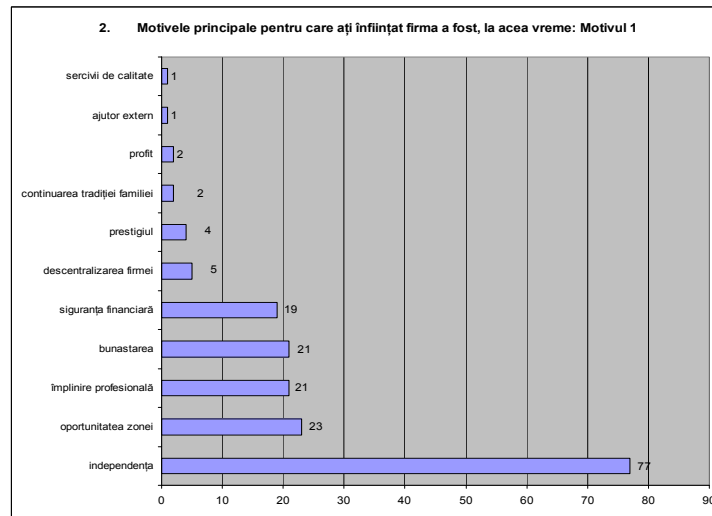
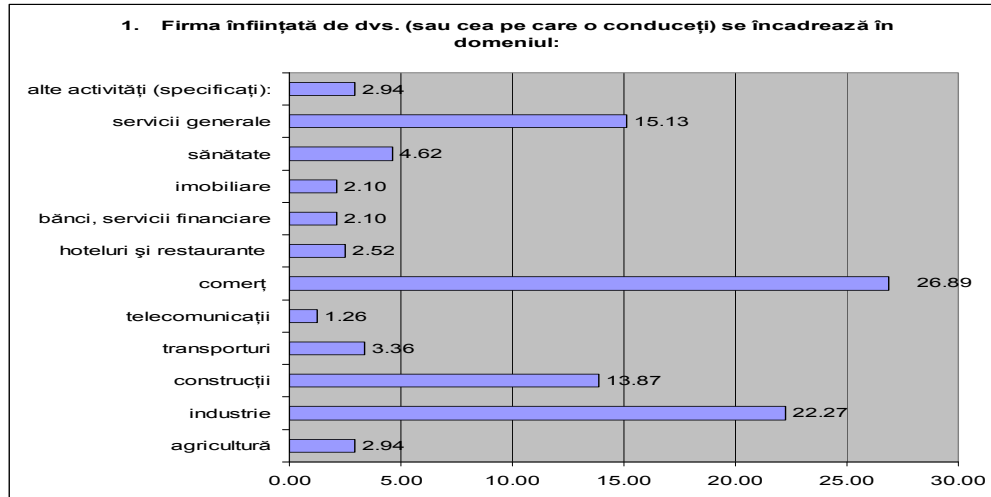
- Crearea și actualizarea lunară a unui web-site dedicat antreprenoriatului și competitivității IMM-urilor
- Crearea și editarea unei reviste trimestriale “Antreprenoriatul și IMM-urile” (idei de afaceri, oportunități, metode de lucru, exemple de bună practică, 8 numere)
- Elaborarea a 5000 de pliante promoționale (proiectul, oferta, activitățile)

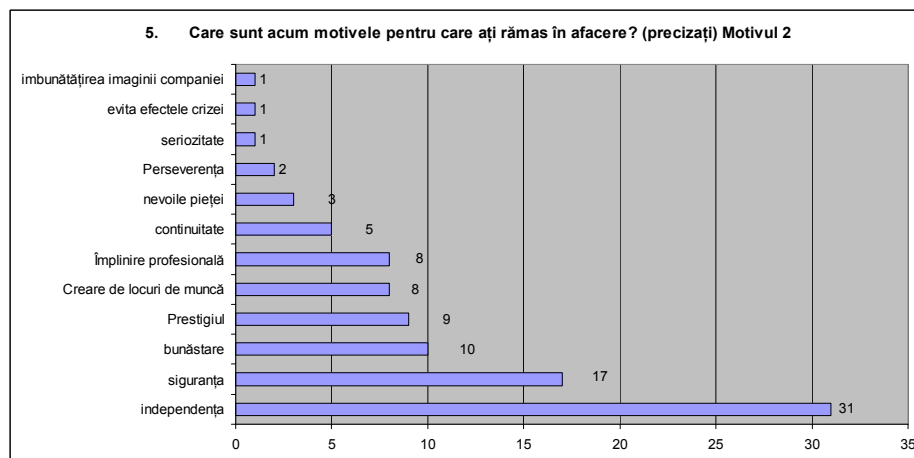
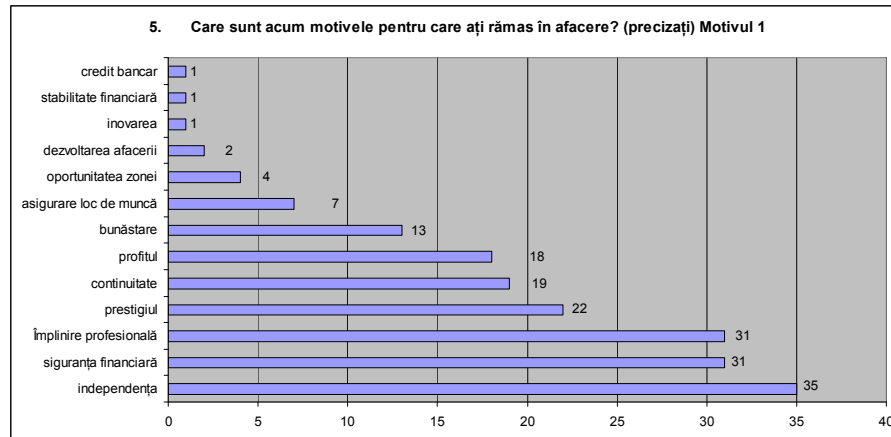
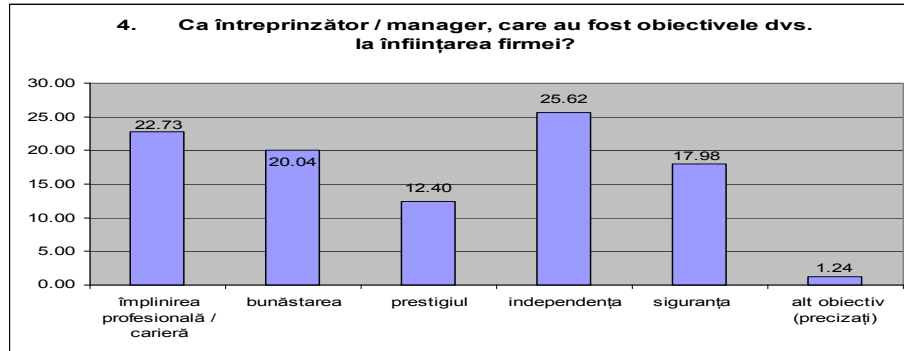
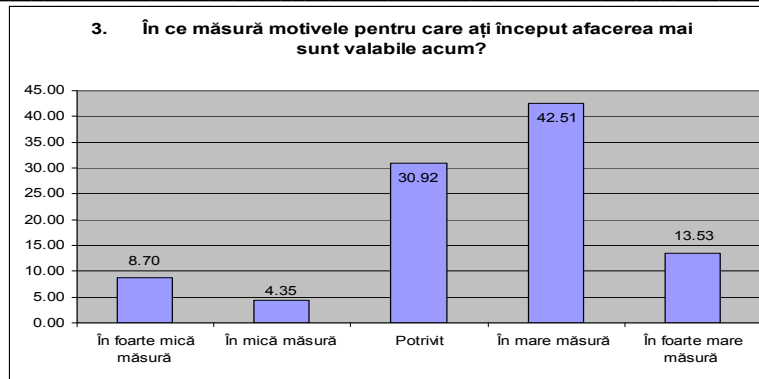
ANEXA

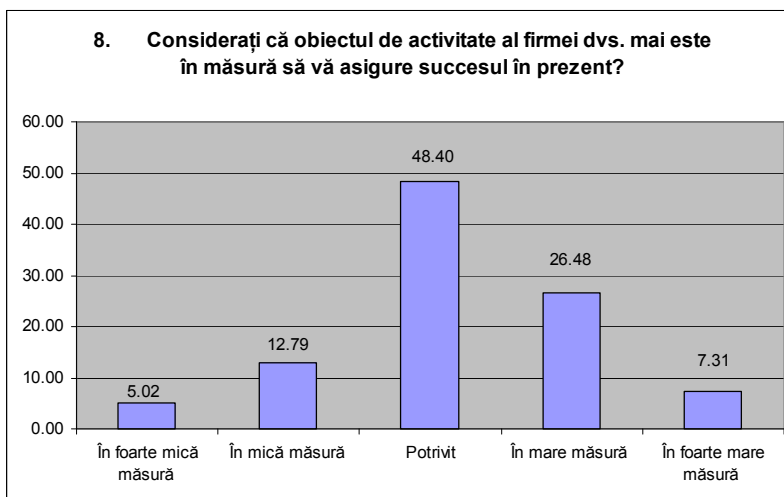
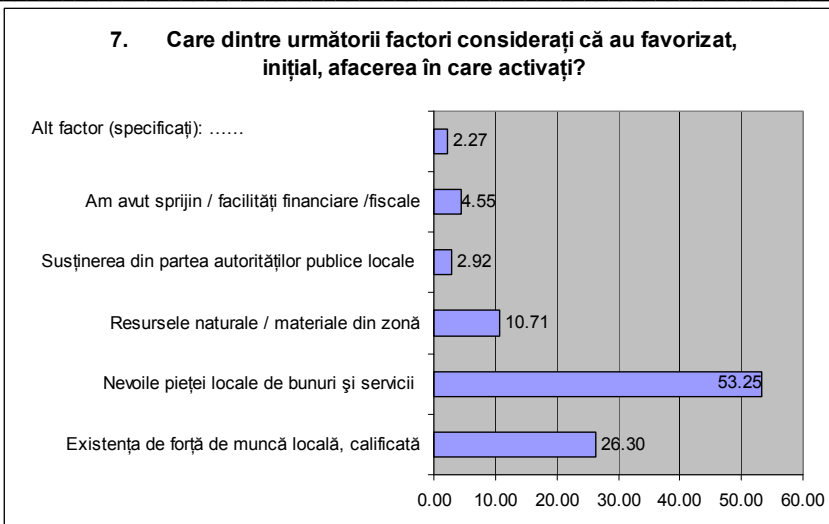
REZULTATELE GRAFICE ALE CERCETĂRII REGIUNEA CENTRU Județele MS+HR+CV

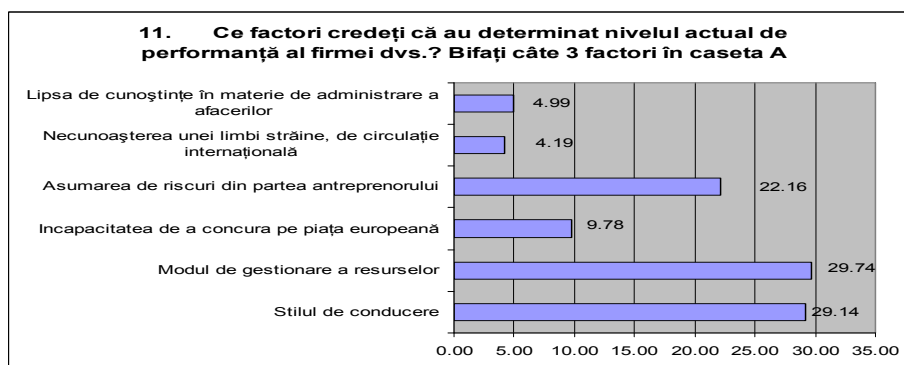
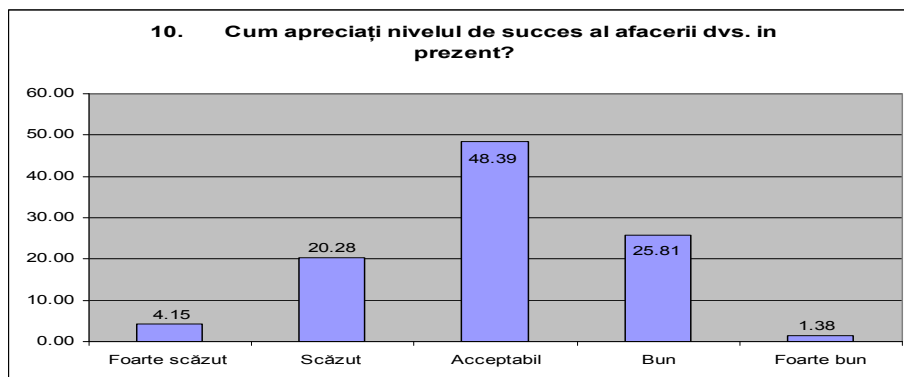

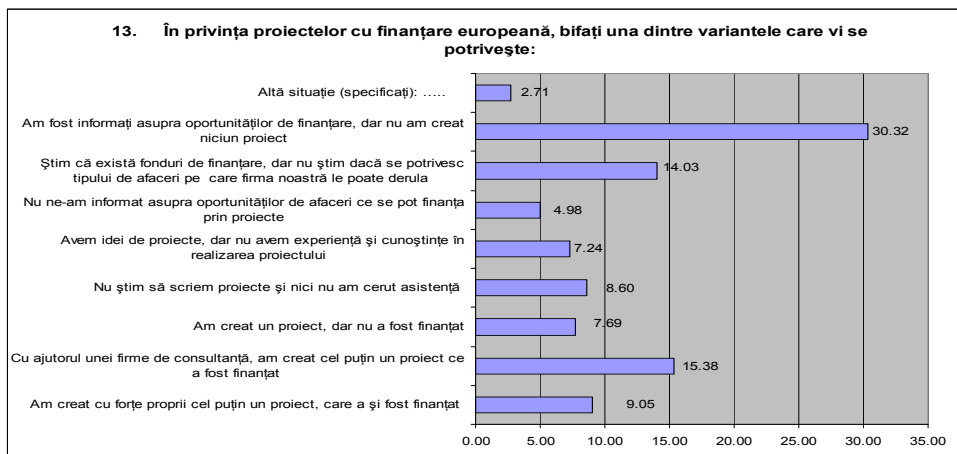
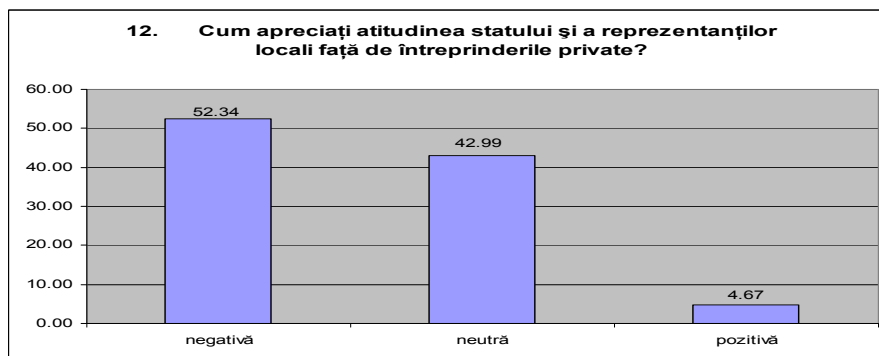
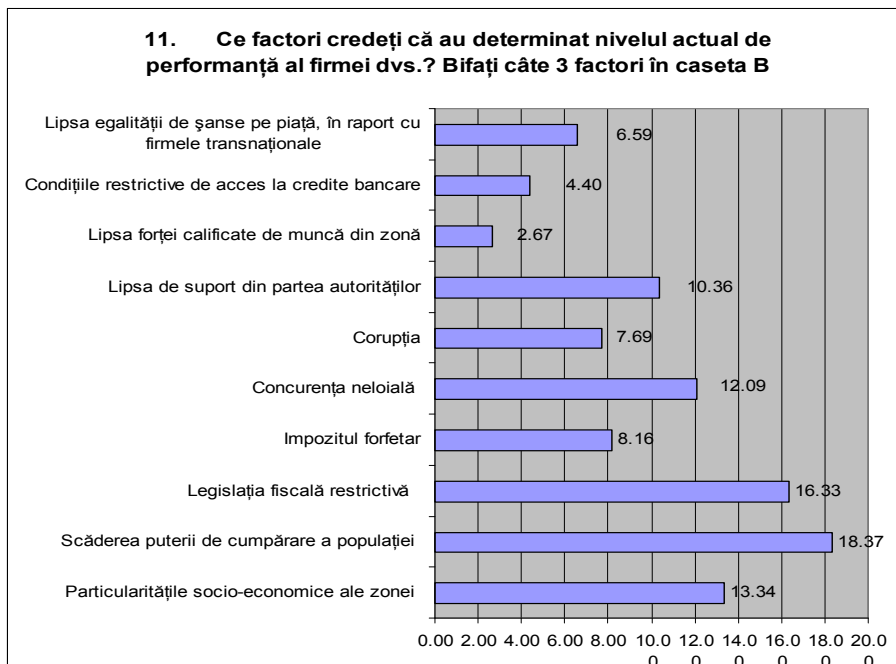

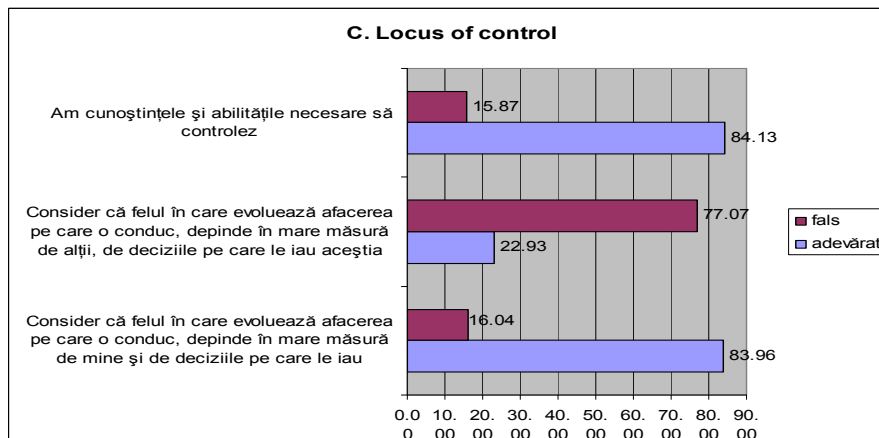
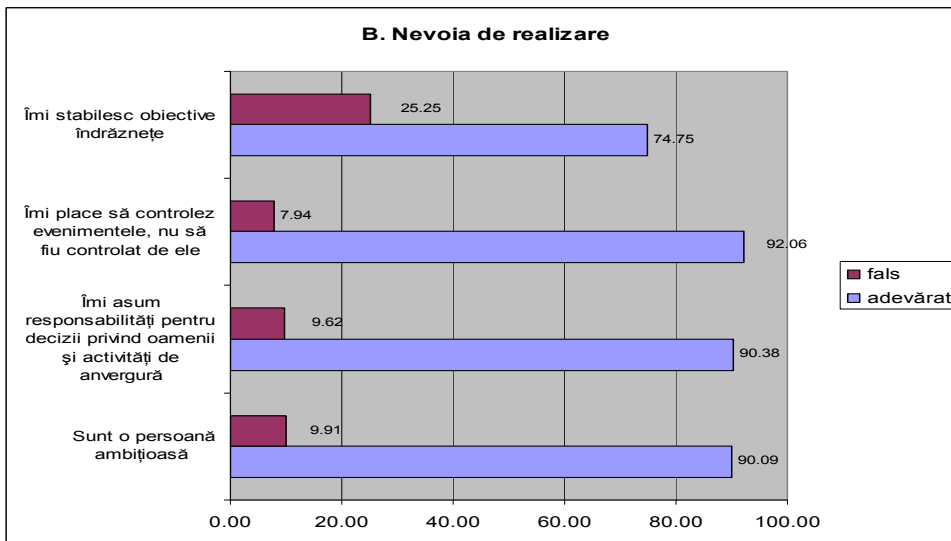
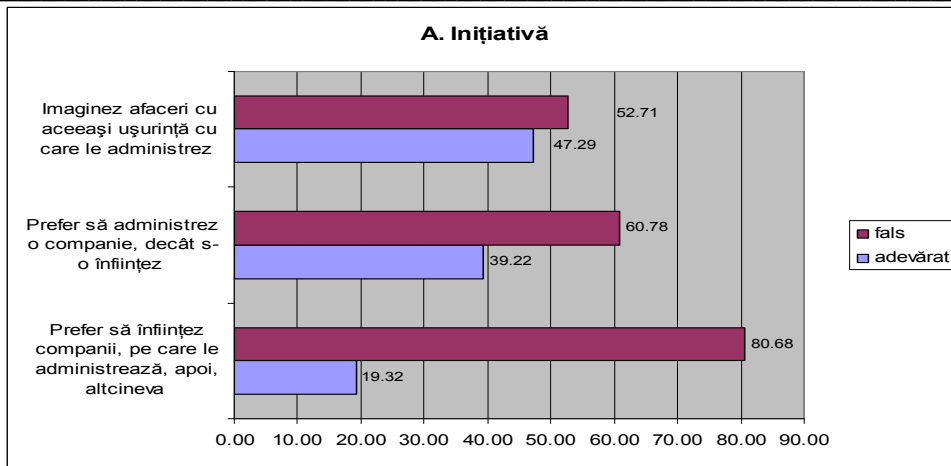
9. Numiți 3 activități care considerați că ar avea succes în condițiile crizei economice:

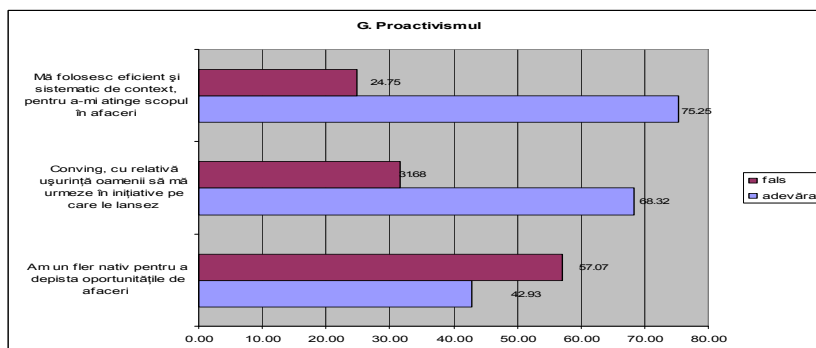
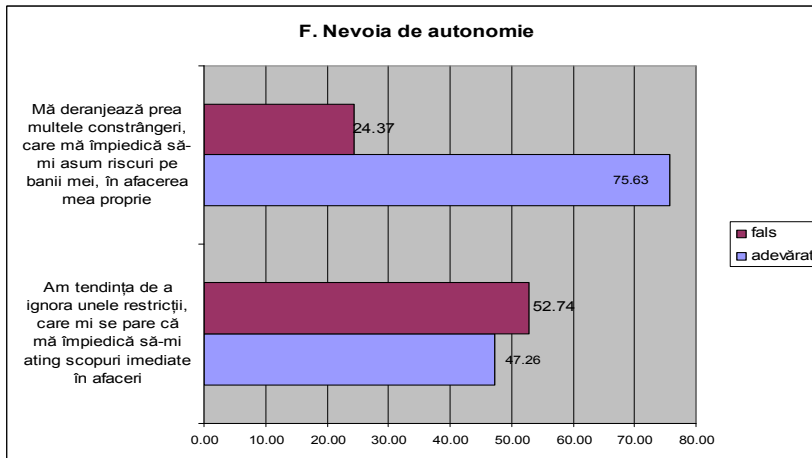
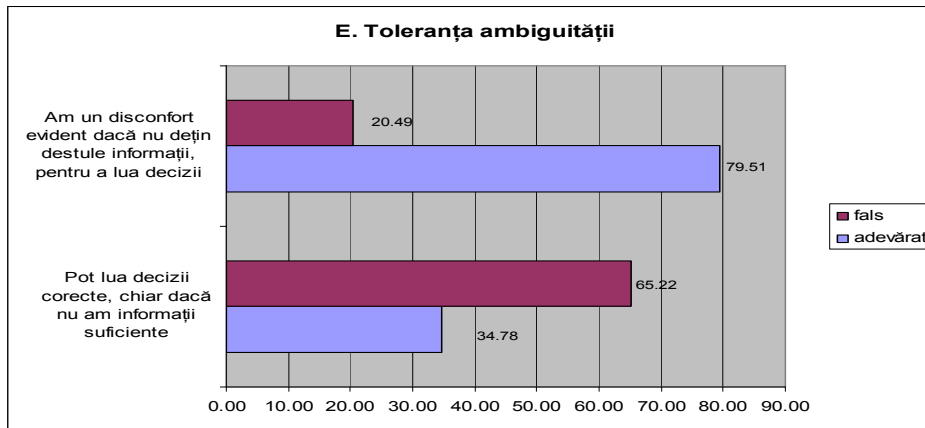
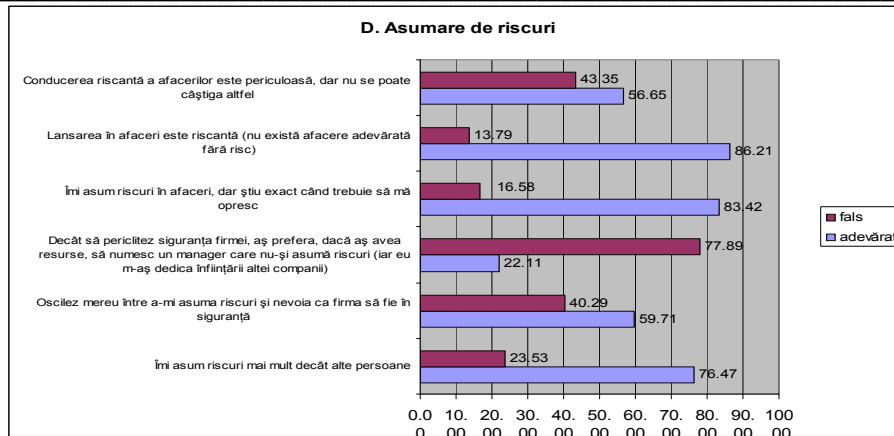
producție de alimente de bază	39
turism / agroturism	35
consultanță financiară	29
comerț cu produse de bază	24
servicii	19
agricultura	18
sănătate	14
energie regenerabilă	11
producție materiale de construcții	11
consultanță fonduri europene	10
jocuri de noric	9
lucrări infrastructură	8
reciclare	7
comerț cu țigări / bauturi alcoolice	6
avocatura	5
recuperări creanțe	5
telefonie mobilă	5
comerț second hand	4
servicii bancare	4

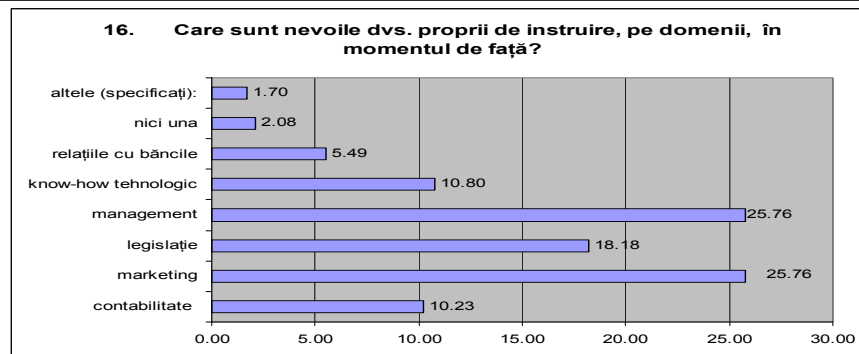
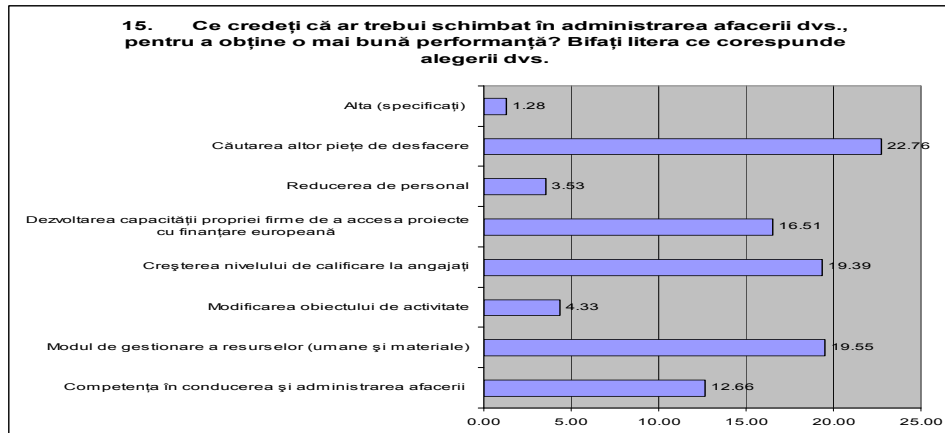
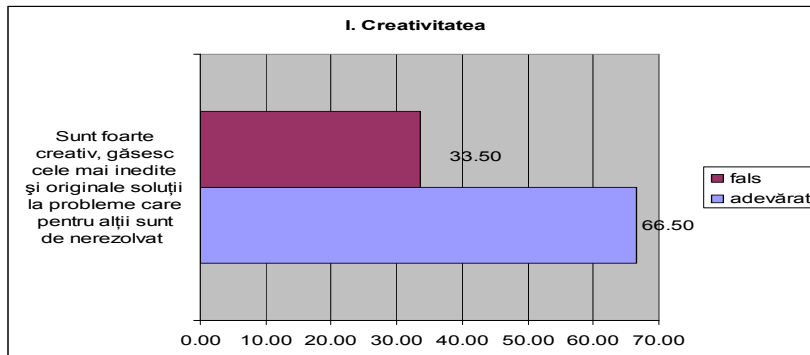
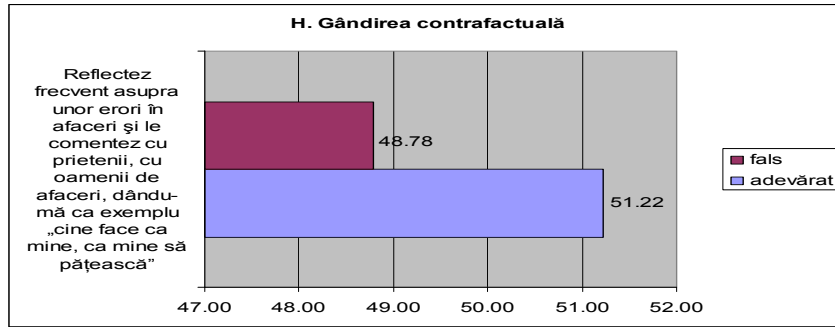
investiții bursă	3
transporturi	3
invățământ	3
amanet	3
import / export	3
mass-media	3
cercetare tehnologică	2
imobiliare	2
comerț	2
demersuri colaborative între parteneri	2
producție	2
servicii de apa canal	2
producție de ceramică	1
parc industrial	1
voluntariat	1
comerț electronic	1
vânzări prosuse de lux	1
producție de ceramică	1
administrare fond locativ	1
contracte guvernamentale	1
încălzire sistem centralizat	1
lichidări firme	1
marketing	1
producție sisteme automate și mecanică industrială	1
salubritate	1
servicii de pază	1
sisteme de apărare	1

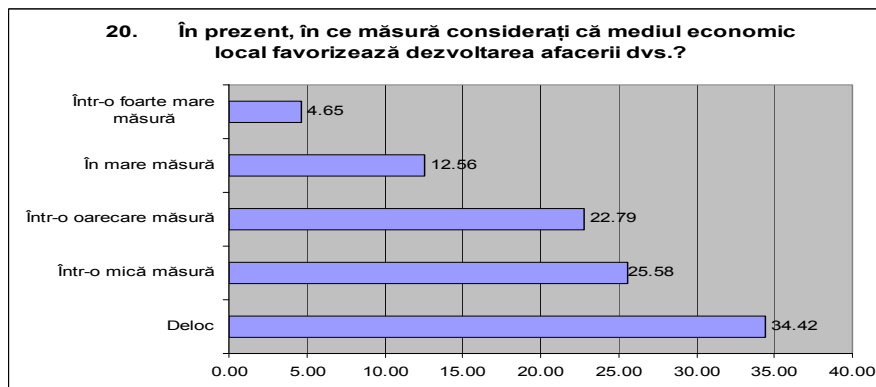
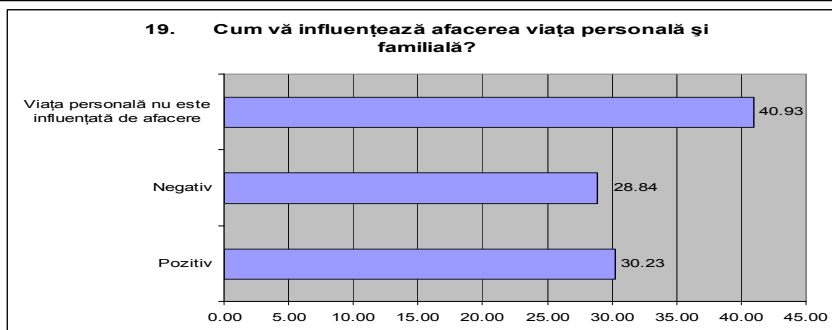
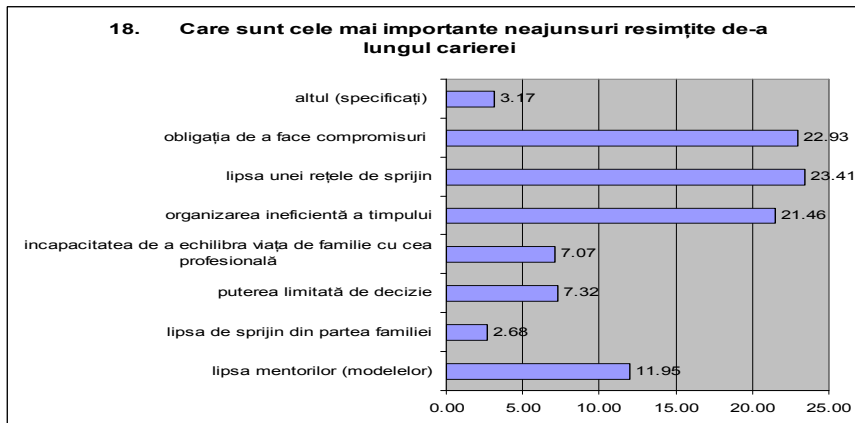
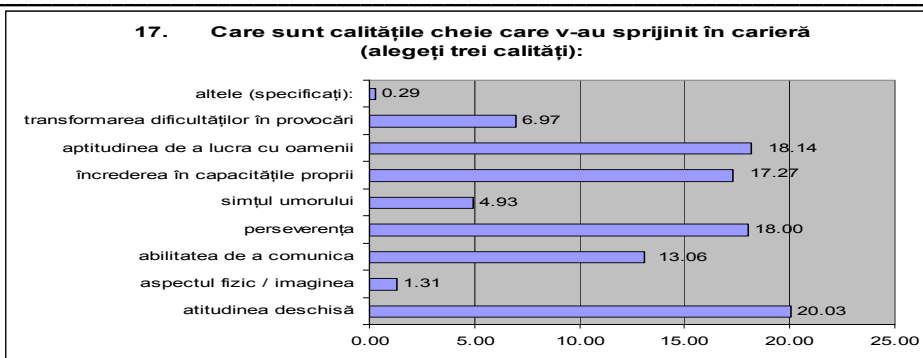

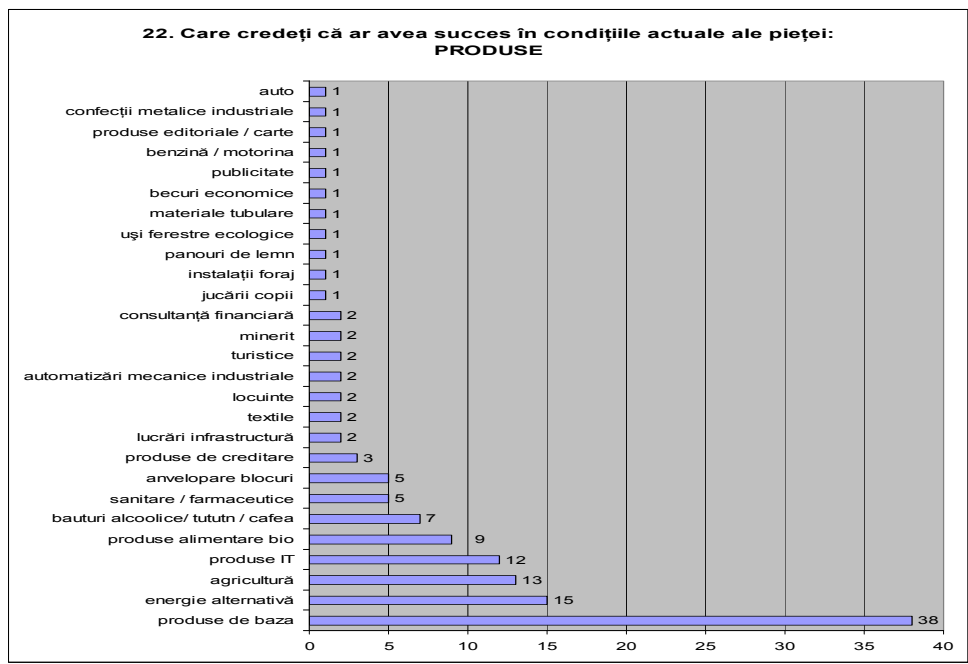
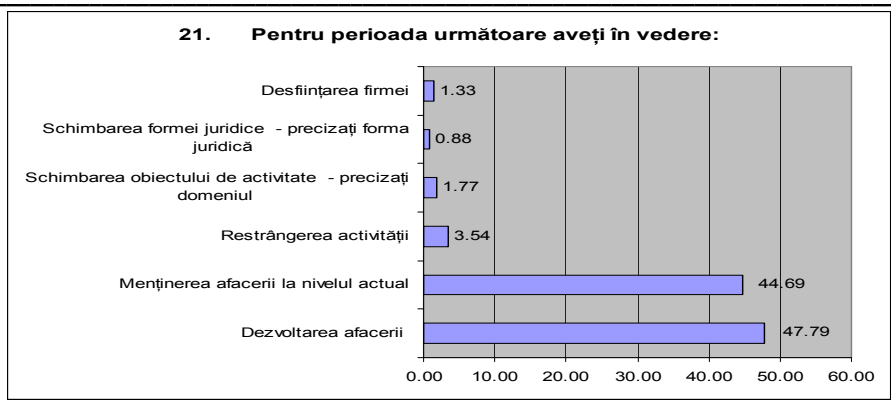

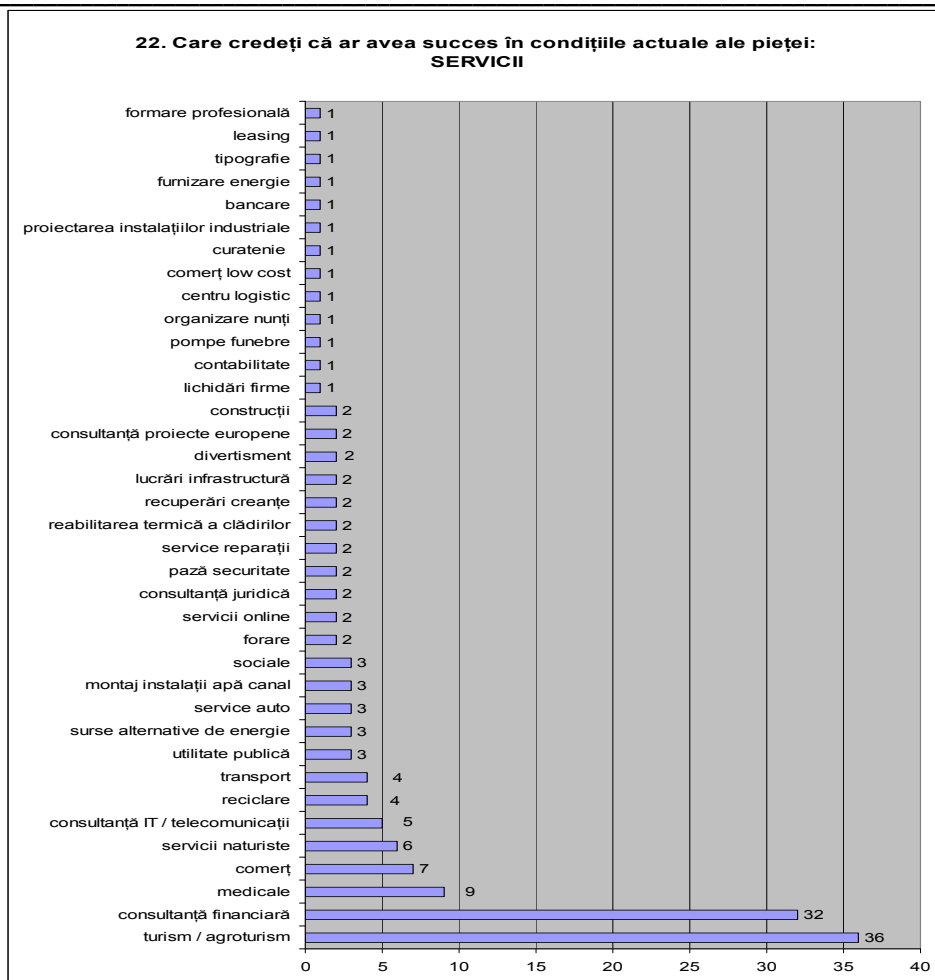

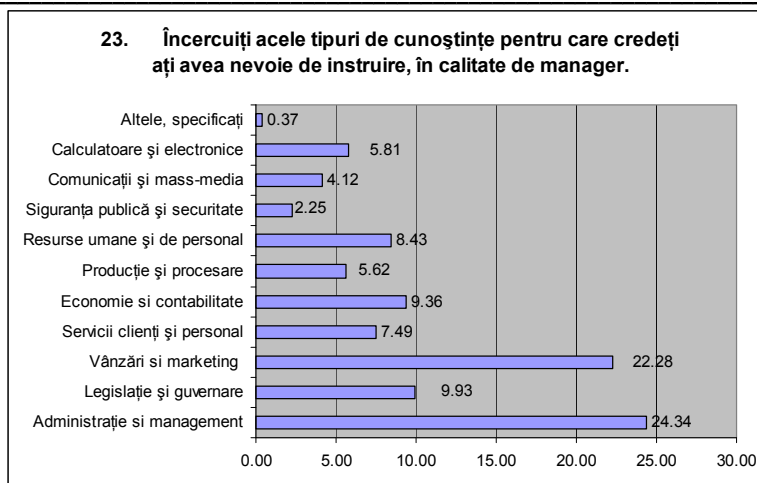

Nevoi de competențe identificate la angajați	
14. Agent comercial	32
343. Vanzator	23
80. Contabil	22
204. Manager societate comerciala	20
310. Specialist marketing	17
213. Mecanic auto	14
42. Asistent manager	13
102. Dulgher	13
326. Tehnician instalatii	13
12. Administrator web-site	12
109. Electrician	12
111. Electronist	12
163. Inginer instalatii pentru constructii	10
303. Sofer	10
315. Sudor	10
316. Tamplar universal	10
338. Tinichigiu	10
26. Analist marketing	9
97. Designer pagini WEB	9
110. Electromecanic	9
144. Ghid turism	9
158. Inginer de sistem informatic	9
174. Inspector protectia muncii	9
119. Farmacist	8
164. Inginer mecanic	8
175. Inspector resurse umane	8
306. Specialist cu asigurarea calitatii sistemelor / aplicatiilor informatice	8
328. Tehnician normare	8
77. Consilier juridic	7
81. Controlor financiar	7
155. Inginer constructii civile, industriale si agricole	7
176. Instalator apa, canal	7
177. Instalator incalzire centrala si gaz	7
187. Lacatus mecanic	7

237. Operator in domeniul proiectarii asistate de calculator	7
280. Programator de sistem informatic	7
321. Tehnician constructor	7
348. Zidar	7
1. Account Manager	6
16. Agent de dezvoltare	6
24. Analist financiar	6
61. Calculator devize	6
64. Casier	6
68. Cercetator marketing si sondaje	6
78. Consilier pentru indrumare si orientare profesionala	6
117. Expert fiscal	6
253. Organizator activitate turism	6
281. Proiectant aplicatii de securitate IT&C	6
282. Proiectant sisteme informatice	6
308. Specialist in relatii publice	6
331. Tehnician protectia mediului	6
4. Administrator baze de date	5
18. Agent de turism	5
20. Agent imobiliar	5
69. Chelner	5
112. Evaluator de competente profesionale	5
167. Inginer proiectant	5
183. Izolator termic	5
197. Macaragiu	5
212. Mecanic agricol	5
235. Operator calcul electronic si retele	5
256. Patiser	5
279. Programator	5
293. Reprezentant comercial	5
309. Specialist in securitatea sistemelor informatice	5
11. Administrator retele de calculatoare	4
27. Analist resurse umane	4
52. Barman	4
59. Bucatar	4
79. Consultant in informatica	4
96. Designer industrial	4
116. Expert evaluator de proprietati imobiliare	4
131. Frezor universal	4
133. Functionar administrativ	4
141. Ghid montan	4
142. Ghid sportiv	4
157. Inginer de cercetare in prelucrarea lemnului	4
159. Inginer electroenergetician	4
189. Legator de sarcina	4
220. Medic stomatolog	4
270. Prelucrador prin aschiere	4
307. Specialist in domeniul proiectarii asistate de calculator	4
314. Strungar universal	4
327. Tehnician intretinere, depanare, modernizare echipamente de calcul si retele de calculatoare	4

332. Tehnician topo cadastru	4
350. Zugrav vopsitor	4
8. Administrator hotel	3
9. Administrator imobile	3
28. Analist risc	3
30. Animator de hotel	3
37. Arhitect cladiri	3
41. Asistent de farmacie	3
70. Chimist	3
76. Consilier financiar bancar	3
98. Designer vestimentar	3
99. Detectiv	3
120. Fierar betonist	3
160. Inginer industria alimentara	3
171. Inspector asigurari	3
201. Maistru in industrializarea lemnului	3
203. Manager proiect informatic	3
222. Merceolog	3
226. Metrolog	3
238. Operator introducere si validare date	3
244. Operator la masini unelte	3
250. Operator procesare texte si imagini	3
286. Receptioner	3
333. Tehnician urbanism si amenajarea teritoriului	3
339. Tipograf-tiparitor	3
341. Turnator formator	3
23. Analist credite	2
25. Analist IT&C	2
29. Animator centre de vacanta	2
44. Asistent medical	2
45. Asistent medical de laborator	2
58. Brutar	2
62. Camerista hotel	2
67. Cercetator in informatica	2
86. Cosmetician	2
88. Croitor	2
89. Curier	2
103. Ecolog	2
107. Educatoare	2
113. Executor judecatoresc	2
115. Expert evaluator de bunuri mobile	2
126. Fochist	2
132. Frigotehnist	2
139. Ghid de turism ecvestru	2
149. Incasator si cititor contoare de energie electrica, gaze, apa	2
162. Inginer industrializarea lemnului	2
165. Inginer mecanic masini si instalatii miniere	2
173. Inspector fiscal (taxe si impozite)	2
190. Legator manual	2
202. Manager in activitatea de turism	2

208. Masinist la instalatiile de preparat si turnat beton si mixturi asfaltice	2
230. Montator placaje interioare si exterioare	2
248. Operator la tratarea apei tehnologice	2
249. Operator masina de calculat	2
254. Ospatar	2
269. Pompier specialist	2
283. Psiholog	2
287. Rectificator universal	2
297. Sculer matriter	2
320. Tehnician chimist	2
323. Tehnician hidrotehnic	2
329. Tehnician pentru colectarea si valorificarea deseurilor	2
340. Traducator	2
347. Ziarist	2
6. Administrator de aplicatie informatica	1
10. Administrator intranet	1
13. Agent bursa	1
15. Agent de curatenie cladiri si mijloace de transport	1
17. Agent de ticketing	1
19. Agent fiscal	1
21. Alpinist utilitar	1
38. Arhivist	1
50. Avocat	1
56. Biochimist	1
57. Biolog	1
73. Conducator (insotitor) grup turistic	1
82. Controlor vamal (medii)	1
93. Decorator vitrine	1
104. Editor (carte)	1
105. Editor imagine	1
106. Editorialist	1
127. Forjor	1
128. Formator	1
143. Ghid supraveghetor	1
145. Grafician	1
146. Grefier	1
148. Impresar artistic	1
153. Inginer cai ferate, drumuri si poduri	1
154. Inginer chimist	1
156. Inginer de cercetare in exploatare forestiere	1
168. Inginer topograf	1
186. Kinetoterapeut	1
195. Lucrator fast food	1
198. Macelar	1
209. Masinist terasier	1
215. Mediator social	1
221. Medic veterinar	1
227. Microbiolog	1
229. Montator pereti plafoane rigips	1
241. Operator la fabricarea mezelurilor	1

262. Pictor	1
265. Pirogravor	1
266. Piscicultor	1
268. Politolog	1
272. Preparator la prepararea produselor cosmetice si de parfumerie	1
273. Preparator mase plastice	1
288. Redactor	1
289. Regizor artistic	1
291. Reglor	1
292. Reporter	1
302. Sociolog	1
311. Statistician	1
312. Stenodactilograf	1
319. Tehnician aparate electro-medicale	1
322. Tehnician dentar	1
324. Tehnician in conservarea biodiversitatii	1
325. Tehnician in industria confectiilor si tricotajelor	1
330. Tehnician petrolist chimie industrială	1
334. Tehnolog alimentatie publica	1
344. Verificator bani	1
349. Zootehnist	1